→ Κρατικά
Λογοτεχνικά
Βραβεία
2015 / 2016

→ Κρατικά Βραβεία
Συγγραφής Θεατρικού
Έργου 2016

15/16

7.3.2018
Μέγαρο
Μουσικής
Αθηνών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

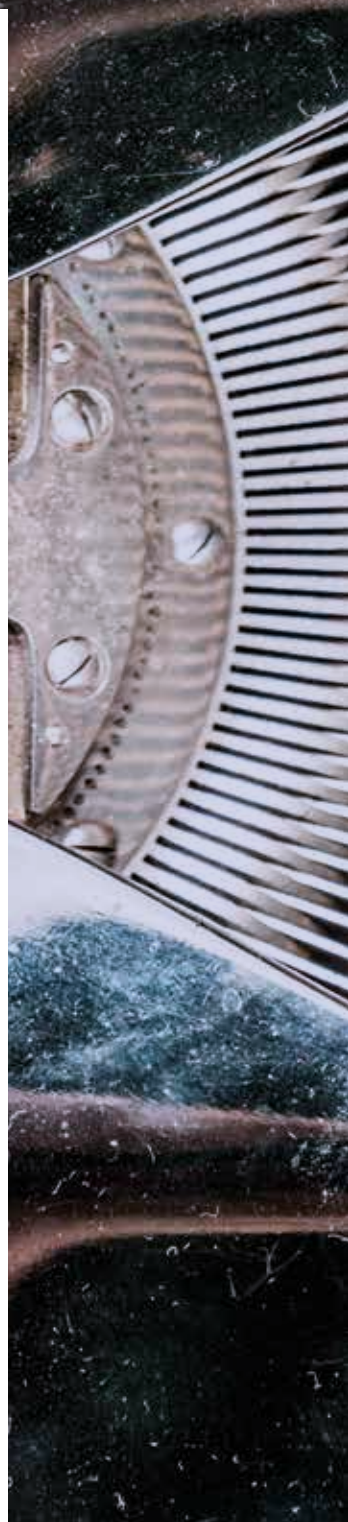

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού

Διεύθυνση Γραμμάτων
Προϊσταμένη: Σίσσυ Παπαθανασίου

- Τμήμα Γραμμάτων και Βιβλίου
Προϊστάμενος: Γιώργος Περράκης
- Τμήμα Ανάγνωσης και Ψηφιακού Περιεχομένου
Προϊστάμενος: Χάρης Παππής
- Γραμματείς Επιτροπών Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων
Σοφία Μάρα, Ευγενία Μπαλάσκα, Ευαγγελία Πανταζή

Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών και Κινηματογράφου
Προϊσταμένη: Τίνα Πισχιτζή

- Τμήμα Θεάτρου και Χορού
Προϊσταμένη: Άννα Καλαφατάκη
- Γραμματείς Επιτροπών Κρατικών Βραβείων Συγγραφής Θεατρικών Έργων
Αγγελική Δορκοφίκη, Παναγιώτης Κουμαριανός

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Συντονισμός
Σίσσυ Παπαθανασίου

Επιμέλεια Υλικού
Γιώργος Περράκης, Μαρία Ρουσάκη

Καλλιτεχνική Επιμέλεια Έντυπου Υλικού
Βάσω Αβραμοπούλου

Σελιδοποίηση
Ξένια Χατζηαγγελή

Γλωσσική επιμέλεια - Τυπογραφικές διορθώσεις
Βασιλική Σχίζα

Παραγωγή
Φωτόλιο Γραφικές Τέχνες Α.Ε

→
Τα κείμενα που προέρχονται από το σκεπτικό των Κριτικών Επιτροπών δηλώνονται με τη συντομογραφία (Ε.Κ.Β.).

© 2018
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Τα Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία, 2015 και 2016, και Συγγραφής Θεατρικού Έργου, 2016, που απονέμονται σήμερα, είναι ενδεικτικά της συγγραφικής δυναμικής και πολυφωνίας στη χώρα μας στο πεδίο της λογοτεχνίας και του θεάτρου. Στο δημιουργικό έναυσμα της «κρίσης» ανταποκρίνονται με γόνιμο τρόπο οι πνευματικές μας δυνάμεις, ιδίως των νέων συγγραφέων, αποτυπώνοντας το πρόσωπο μιας κοινωνίας στο μεταίχμιο της ανανέωσής της. Η επιλογή των νικητών ήταν δύσκολη και προβληματίσε ευχάριστα τα μέλη των κριτικών επιτροπών ανάμεσα σε πολλά αξιόλογα κείμενα.

Στόχος μας, στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, είναι να ξαναδώσουμε στον θεσμό των κρατικών βραβείων ένα μέρος από την ενάργειά του, παράλληλα με τον ορισμό των μελών των νέων επιτροπών, που θα τον καταστήσει εφάμιλλο με τον δυναμισμό της συγγραφικής και λογοτεχνικής μας παραγωγής. Η απονομή των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων θα επανέλθει στην αμέσως επόμενη χρονιά από το έτος έκδοσης των βιβλίων. Παράλληλα, σχεδιάζουμε καινοτομίες όσον αφορά την ίδια τη φύση των βραβείων, με βάση τις προτάσεις που υπέβαλε η Ομάδα Εργασίας για το βιβλίο, η οποία συγκροτήθηκε στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Θέλω να συγχαρώ θερμά όλους όσους βραβεύθηκαν και να ευχηθώ καλή συνέχεια στο συγγραφικό τους έργο, που να συνοδευθεί με την αξιοποίηση της διάκρισής τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ
Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία 2015

ΗλίαςΧ.Παπαδημητρακόπουλος
Χρήστος Χωμενίδης
Ανδρέας Μήτσου
Ζέφη Δαράκη
Κατερίνα Σχινά
Νίκος Μπακουνάκης
Χρίστος Κυθρεώτης
Μαρία Φίλη
Ρίκα Μπενβενίστε

Παναγιώτης Πούλος
Ηλίας Γεωργούλας
Maurizio De Rosa
Κωνσταντίνος Πατσαρός
Ελένη Κατσαμά
Άγγελος Αγγέλου
Έμη Σίνη
Σοφία Τουλιάτου
Ελένη Ανδρεάδη
Περιοδικό Νέα Ευθύνη
Περιοδικό Φρέαρ

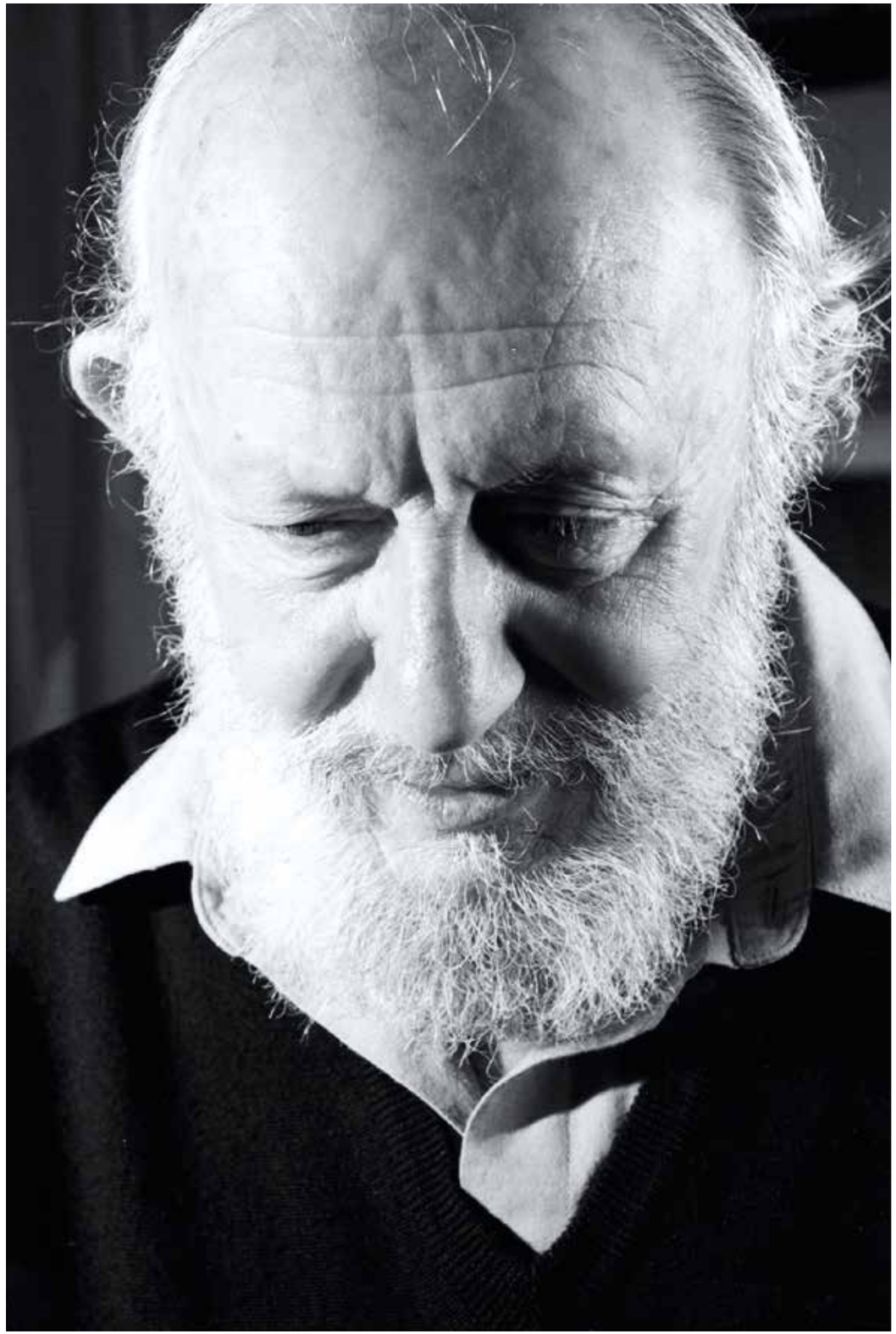

Ηλίας Χ. Παπαδημητρακόπουλος

Ο τιμηθείς, Ηλίας Χ. Παπαδημητρακόπουλος, διακεκριμένος διηγηματογράφος, πρωτοδημοσίευσε πεζό του το 1962 στο περιοδικό *Αργώ* της Καβάλας. Υπήρξε μάλιστα από τους συντελεστές της άνθισης των γραμμάτων και των τεχνών της πόλης στα μεταπολεμικά χρόνια, ιδρύοντας την κινηματογραφική της λέσχη, υποστηρίζοντας την τοπική λογοτεχνική κίνηση και συμμετέχοντας στην έκδοση του περιοδικού *Σκαπτή Ύλη*. Έναυσμα για τα πρώτα του πεζά, που διακρίνονται για το χιούμορ, τη λιτότητα, την αγάπη για τη φύση, την οξύτατη σάτιρα για τη στρεβλή σχέση των ανθρώπων με το περιβάλλον, την έντονη και πηγαία ερωτική διάθεση, την προσήλωση στον κόσμο των αφανών, παραγκωνισμένων και συχνά καταδιωγμένων πλασμάτων, αποτέλεσαν τα παιδικά και νεανικά του βιώματα στην Ηλεία που αργότερα πλουτίστηκαν από τις διαμονές και διαρκείς περιπλανήσεις του στην ελλαδική ενδοχώρα, αλλά και στον νησιωτικό χώρο. Δάσκαλοί του στο διήγημα του ποιητικού ρεαλισμού το οποίο υπηρετεί σταθερά, μα και γενικότερα στη γραφή, όπως άλλωστε και ο ίδιος έχει αναφέρει στα κείμενά του, υπήρξαν ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ο Ανδρέας Καρκαβίτσας, ο Νίκος Γαβριήλ Πεντζίκης, ο Νίκος Καχτίτσης, ο Επαμεινώντας Γονατάς. (Ε.Κ.Β.)

Ο Ηλίας Χ. Παπαδημητρακόπουλος γεννήθηκε το 1930 στον Πύργο Ηλείας, όπου και ολοκλήρωσε τις εγκύκλιες σπουδές του. Το 1955 αποφοίτησε από τη Στρατιωτική Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ορίστηκε ανθυπίατρος και σταδιοδρόμησε ως μόνιμος στρατιωτικός γιατρός, μέχρι το 1983, οπότε και παραιτήθηκε.
Ειδικεύτηκε στην Παθολογία και ασχολήθηκε με μείζονα θέματα προληπτικής ιατρικής στον στρατό. Διετέλεσε επί εξαετίαν διευθυντής συντάξεως του διακλαδικού επιστημονικού περιοδικού *Ιατρική Επιθεώρησις Ενόπλων Δυνάμεων*, ενώ εργάστηκε επίσης ως επιμελητής εκδόσεων για πρακτικά ιατρικά συνέδρια, εγχειρίδια υγιεινής, χειρουργική πολέμου κ.ά. Είναι παντρεμένος με την παθολόγο Νιόβη Κατάκη. Στα γράμματα εμφανίστηκε το 1962 με το διήγημα «Οι φρακασάνες» στο περιοδικό της Καβάλας *Αργώ*. Παραμένει μέχρι σήμερα επίμονος διηγηματογράφος – παρά τις παράλληλες ενασχολήσεις του με πλείστα άλλα είδη. Συνεργάστηκε με πολλά λογοτεχνικά περιοδικά της χώρας και με τις εφημερίδες *Βήμα*, *Νέα*, *Καθημερινή*, *Ελευθεροτυπία*, κ.ά. Στο περιοδικό *Το Τέταρτο* κράτησε την ιδιότυπη στήλη «Βουστροφηδόν» (1986). Εξέδωσε 17 βιβλία (1973-2010). Η *Οδοντόκρεμα με χλωροφύλλη* και τα *Θερμά Θαλάσσια Λουτρά* μεταφράστηκαν στα αγγλικά από τον John Taylor και στα γαλλικά από τον Marcel Durand, η δε συλλογή *Ο Οβολός* στα ιταλικά από τη Francesca Zaccone.
Ανάμεσα στις διακρίσεις που έχει λάβει συγκαταλέγονται το Βραβείο Διηγήματος του περιοδικού *Διαβάζω* για τη συλλογή *Ροζαμούνδη*, το Κρατικό Βραβείο Ταξιδιωτικής Πεζογραφίας για τη συλλογή *Τόποι Τέσσερεις*, το Βραβείο Διηγήματος του περιοδικού *Ο Αναγνώστης* για τη συλλογή *Ο θησαυρός των Ανδονιών*, το Βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του έργου του (2011).

Γεννημένος το 1966 στην Αθήνα, ο Χ. Α. Χωμενίδης έχει τελειώσει τη Νομική Σχολή. Έχει παρακολουθήσει μαθήματα Νομικών στη Σοβιετική Ένωση και Επικοινωνιολογίας στην Αγγλία. Το 1989 έγραψε και το 1993 εξέδωσε το *Σοφό Παιδί*. Ακολούθησαν άλλα οκτώ μυθιστορήματα και σχεδόν εκατό διηγήματα που μεταφράστηκαν στα γαλλικά, στα αγγλικά, στα ισπανικά, στα τσέχικα, στα λιθουανικά, στα τούρκικα και στα εβραϊκά. Το 1997 συμμετείχε στο International Writing Program στο Πανεπιστήμιο της Αϊόβας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το 2013 εκπροσώπησε την Ελλάδα στη Μασσαλία–Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης. Έχει συνεργαστεί ως επιφυλλιδογράφος με τις γνωστότερες εφημερίδες, περιοδικά και διαδικτυακούς ιστότοπους ενώ επί μία δεκαετία είχε εκπομπή στο ραδιόφωνο. Το μυθιστόρημά του *Νίκη* απέσπασε το βραβείο αναγνωστών Public, το βραβείο του περιοδικού *Ο Αναγνώστης* και το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος και μεταφέρθηκε στο θέατρο, σε σκηνοθεσία Σταμάτη Φασουλή. Ο Χ. Α. Χωμενίδης κατοικεί πάντα στην Κυψέλη και επιμένει να ελπίζει στο καλύτερο.

Χρήστος Α. Χωμενίδης
Νίκη

Εκδόσεις Πατάκη

Το μυθιστόρημα του Χρήστου Χωμενίδη *Νίκη* είναι μια ελεγεία στη συναισθηματική συγκρότηση εκείνων των παιδιών που, χωρίς να το θέλουν, συμμετέχουν στη ζωή και αναλαμβάνουν το βάρος των αποφάσεων των γονέων, οι οποίοι ταύτισαν τον βίο τους με την πολιτική δράση. Στέρηση της παρουσίας τους, αίσθηση της μοναξιάς, αναζήτηση υποκατάστατων που υποτίθεται ότι αναπληρώνουν το κενό. Η αφήγηση του συγγραφέα σε αυτό το βιβλίο δείχνει και την ωριμότητά του πλέον, καθώς μαζί με το νεύρο και την ευστροφία έχει αποκτήσει ένα εντυπωσιακό βάθος. Επιπλέον στη *Νίκη*, όνομα της μητέρας του συγγραφέα, ασκείται οξύτατη κριτική στις ηθικές στάσεις της Αριστεράς στα χρόνια του μεταπολέμου: η αποδοχή του μανιχαϊστικού πολιτικού διαχωρισμού θύτη και θύματος, έτσι ώστε με τη θυματοποίησή της η Αριστερά να αποκτήσει το φωτοστέφανο του διωκόμενου ηρωισμού. (Ε.Κ.Β.)

Έζησε κάποτε ένα κορίτσι που –στη διάρκεια της Κατοχής και του Εμφυλίου– η οικογένειά του κόπηκε στα δύο, όμως εκείνο δεν έπαψε στιγμή να αγαπάει κανέναν τους.
Έζησε κάποτε ένα κορίτσι που –όταν γεννήθηκε– ο πατέρας του ήταν «ο πρωικός αρχηγός των εργατών» και –όταν μεγάλωσε– έγινε «ο προδότης της εργατικής τάξης». Κι ας μην είχε προδώσει τίποτα από ό,τι πίστευε.
Έζησε κάποτε ένα κορίτσι που πέρασε όλη του την εφηβεία στη βαθιά παρανομία. Κλεισμένο σε ένα σπίτι, με ψεύτικο όνομα, χωρίς να πηγαίνει στο σχολείο, χωρίς να κάνει παρέες. Γιατί ήξερε πως, εάν οι Αρχές ανακάλυπταν ποιοι ήταν οι γονείς του, θα τους εκτελούσαν.

Χ. Α. Χωμενίδης

Ο Ανδρέας Μήτσου κατάγεται από την Αμφιλοχία. Έχει σπουδάσει Αγγλική Λογοτεχνία, Ελληνική Φιλολογία και είναι διδάκτωρ Φιλοσοφίας. Έχει εκδώσει εννιά συλλογές διηγημάτων, τέσσερα μυθιστορήματα και μία νουβέλα. Το μυθιστόρημά του *Τα ανίσχυρα ψεύδη του Ορέστη Χαλκιόπουλου* τιμήθηκε το 1996 με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορήματος. Η συλλογή διηγημάτων του *Σφήκες* απέσπασε το Βραβείο Γραμμάτων Κώστα Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών το 2002. Το 2007, η νουβέλα του *Ο κύριος Επισκοπάκης* τιμήθηκε με το Βραβείο Αναγνωστών (ΕΚΕΒΙ–ΕΡΤ), ενώ την επόμενη χρονιά διασκευάστηκε για το θέατρο από τον ίδιο τον συγγραφέα και ανέβηκε στο «104 Κέντρο Λόγου και Τέχνης» σε σκηνοθεσία του Στέλιου Μάινα. Έργα του έχουν ανθολογηθεί και μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες. Εργάστηκε ως φιλόλογος στη δημόσια εκπαίδευση και ως σχολικός σύμβουλος φιλολόγων στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Αθήνας.

Ανδρέας Μήτσου
Η εξαίσια γυναίκα και τα ψάρια

Εκδόσεις Καστανιώτη

Στη συλλογή διηγημάτων του Ανδρέα Μήτσου *Η εξαίσια γυναίκα και τα ψάρια*, όπως σε πολλές από τις ιστορίες που δημοσίευσε ο ίδιος συγγραφέας σε προηγούμενα βιβλία του, η πλοκή μηχανεύεται μια σειρά ανατροπών, αιφνιδιάζοντας τον αναγνώστη και αλλάζοντάς του τη λογική της μυθοπλασίας την τελευταία στιγμή. Αυτή η στροφή προς το παράδοξο και φαινομενικά ανοίκειο είναι από τις βασικές αρετές των διηγημάτων. Ειρωνική ή υπόγεια σαρκαστική αναπαράσταση περιστατικών από την καθημερινή ζωή ανθρώπων που δεν έχουν κάτι το ιδιαίτερο, αλλά αντιδρούν συχνότατα με τρόπο μη αναμενόμενο, δείχνοντας με αυτό τον τρόπο ότι η φαντασία ανά πάσα στιγμή μπορεί να παρέμβει και να αλλάξει κάθε μορφή σύμβασης και λογικής ακολουθίας. (Ε.Κ.Β.)

Παράφορα πάθη, λυτρωτικοί φόνοι, ερωτικές απώλειες και ανολοκλήρωτες σχέσεις, εγκλήματα εκ προμελέτης, στιγμές παράκρουσης ή τρέλας, αφοσίωσης ή απιστίας, αναμνήσεις που δεν σβήνουν, ζώα που θυσιάζονται για χάρη μιας γυναίκας, ενοχές και φόβοι που διεγείρουν, επικίνδυνες συνευρέσεις, νεκροί που μιλούν από το τηλέφωνο: στοιχεία μιας αλλόκοτης και παράξενης τοιχογραφίας, μιας μυθοπλασίας διασπασμένης σε διηγήματα. Σε ιστορίες που αναδεικνύουν την επικινδυνότητα της μνήμης όταν αυτή μπερδεύει τι πραγματικά συνέβη και τι θα θέλαμε να έχει συμβεί.
Σε όλες ο ίδιος άντρας, ερωτευμένος με μια πολύ μικρότερή του γυναίκα, οδηγείται σε οριακές καταστάσεις και ακραίες συμπεριφορές. Επιρρεπής στα θαύματα του έρωτα και ευάλωτος στα τραύματά του, παρασύρεται κάθε φορά από την έλξη ενός μοιραίου θηλυκού, από τη μόνη ίσως δύναμη που ωθεί το πλοίο της ζωής στη διάρκεια του ταξιδιού του.

Η Ζέφη Δαράκη γεννήθηκε το 1939 στην Αθήνα. Από τις Εκδόσεις Νεφέλη έχουν κυκλοφορήσει τα έργα της *Τα ποιήματα 1967-1982* και *Τα ποιήματα 1984-2004*. Από τις ίδιες εκδόσεις αναμένεται να κυκλοφορήσει η συλλογή *Τα ποιήματα 2006-2016*.
Έχει επίσης εκδώσει δύο ποιητικές νουβέλες και ποίηση για παιδιά. Ανάμεσα στις πιο πρόσφατες συλλογές που κυκλοφόρησαν είναι *Η σπηλιά με τα βεγγαλικά* (2014) και *Ο ύπνος είναι ρόδο* (2016), ενώ ποίησή της έχει μεταφραστεί στα γαλλικά από τον εκδοτικό οίκο L'Harmattan. Έχει λάβει τιμητικές διακρίσεις όπως το Βραβείο «Διδώ Σωτηρίου» της Εταιρείας Συγγραφέων το 2015, για το σύνολο του έργου της και το Βραβείο Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών, για το σύνολο του έργου της.

Ζέφη Δαράκη
Η σπηλιά με τα βεγγαλικά
Εκδόσεις Νεφέλη

Η συλλογή ποιημάτων της Ζέφης Δαράκη *Η σπηλιά με τα βεγγαλικά* είναι ένα βιβλίο για την προσωπική οδύνη και απώλεια, για τη μνήμη και το πένθος. Ταυτόχρονα όμως είναι και ένα βιβλίο που αγκαλιάζει την ανθρώπινη συνθήκη, στο σύνολό της, σπρώχνοντας έτσι τα όρια και τις δυνατότητες του ποιητικού λόγου. Στην ποίηση της Δαράκη διαπλέουμε ονειρικά και βιωματικά τοπία όπου η προσωπική αίσθηση της οδύνης αγκαλιάζει και συμμετέχει στον πόνο ως κατάσταση σύνδρομη του ανθρώπου. Με κατακτημένη εδώ και χρόνια παραμυθητική γλώσσα, η ποιήτρια παίρνει από το χέρι τον αναγνώστη και τον περιφέρει σε καταστάσεις υψηλής συναισθηματικής έντασης, όπου ο τελευταίος με όχημα τον αιφνίδιο λόγο συναντά διαδοχικά τη δυαδικότητα της ζωής, το σκοτάδι και το φως, το μυστήριο και την αποκάλυψη. (Ε.Κ.Β.)

...
Η λύπη
δεν είναι πάντα μια άλλη πατρίδα
που ξενιτεύει την ψυχή
Είναι ίσως
κι ένα παλιό σκαρί ξαναβαμμένο
στον ουρανό του
Είναι το πιο απόμακρο χαμόγελο
ενός αφηρημένου, ανθρώπου
αφηρημένου, από όσα
του έχουν συμβεί

Η Κατερίνα Σχινά γεννήθηκε στην Αθήνα το 1956. Εργάστηκε σε εφημερίδες (*Αυγή, Καθημερινή, Ελευθεροτυπία*) και περιοδικά (*Το Τέταρτο, The Athens Review of Books, The Books' Journal, Ο Αναγνώστης*), στο ραδιόφωνο (Α΄, Β΄ και Γ΄ πρόγραμμα της ελληνικής ραδιοφωνίας, Κανάλι 15) και στην τηλεόραση (*Βιβλιόραμα, Βιβλία στο κουτί*). Δίδαξε μουσική (σύστημα Orff και πιάνο), πολιτιστική δημοσιογραφία (Πάντειο Πανεπιστήμιο) και μετάφραση (Ευρωπαϊκό Κέντρο Μετάφρασης Λογοτεχνίας και Εθνικό Κέντρο Βιβλίου). Ως κειμενογράφος και μεταφράστρια, συνεργάστηκε με τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, την Εθνική Λυρική Σκηνή και το Φεστιβάλ Αθηνών. Συνεχίζει να διαβάζει, να μεταφράζει, να γράφει και να πλέκει.

Κατερίνα Σχινά
Καλή και ανάποδη
Ο πολιτισμός του πλεκτού
Εκδόσεις Κίχλη

Το σύνθεμα της Κατερίνα Σχινά *Καλή και ανάποδη. Ο πολιτισμός του πλεκτού* είναι μια μελέτη τυπικά και ουσιαστικά δοκιμιακού λόγου, καθώς το βασικό χαρακτηριστικό της γλώσσας του είναι η λογοτεχνικότητα, αλλά και η διφυής προσέγγισή του στο θέμα του πλεξίματος και των ποικίλων εφαρμογών του, και είναι ευφάνταστα στοχαστική. Με το πλέξιμο η συγγραφέας μάς εισάγει σε μια τέχνη που υπήρξε παραγνωρισμένη και παρεξηγημένη από τα γυναικεία κινήματα, τα οποία κηρύσσουν την ισοπέδωση των διαφορών, ανατρέποντας έτσι πάγιες εμμονές και αντιλήψεις. Παράλληλα διερευνά τις τεχνικές του πλεξίματος και την εξέλιξή τους πλάι στις εξελίξεις της τεχνολογίας και των νέων ηθών, μα και το πως ορισμένες τέχνες, όπως λ.χ. η ποίηση, έχουν άμεση σχέση με τη δομή της ύφανσης, της διασταύρωσης, της ανατροπής και της ρυθμικής σύνθεσης, ενώ το πλεκτό ασφαλώς και έχει άμεση σχέση με τον χρόνο, με τη δυνατότητα της στοχαστικής περιπλάνησης στις στιγμές των αυτοματικών κινήσεων των χεριών. (Ε.Κ.Β.)

Είχα ήδη αρχίσει να αισθάνομαι τη χειροτεχνία σαν μια στιγμή ελευθερίας, που ξεγλιστράει από την εξορία των μηχανισμών της εργασίας για να καταλάβει τον χώρο όπου οι επιθυμίες είναι ταυτόσημες με τη ζωή· σαν μια οριακή στιγμή έκφρασης, μια ευφάνταστη στιγμή προσωπικής πραγμάτωσης, και –γιατί όχι;– σαν ενσάρκωση της δυνατότητας για μια εναλλακτική θεώρηση των πραγμάτων. Φοράω αυτό που θέλω, φτιαγμένο όπως το θέλω, ένα και μοναδικό, σκεφτόμουν. Το πουλόβερ μου είμαι εγώ.

Κατερίνα Σχινά

Ο Νίκος Μπακουνάκης γεννήθηκε στην Πάτρα το 1956. Είναι απόφοιτος του Νομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Αθηνών, συνέχισε με μεταπτυχιακές σπουδές στην École des Hautes Études en Sciences Sociales (EHESS) της οποίας ανακηρύχθηκε Διδάκτωρ Ιστορίας και Πολιτισμών. Δημοσιογράφος, αρχισυντάκτης πολιτισμού στο *Βήμα της Κυριακής*. Έχει εκλεγεί τακτικός καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, όπου διδάσκει από το 2003. Το 1997 δημιούργησε το ένθετο «βιβλία» στο *Βήμα της Κυριακής*, το πρώτο ένθετο για βιβλία στον ελληνικό Τύπο. Από τις εκδόσεις Πόλις κυκλοφορεί επίσης το βιβλίο του *Μια στιγμή της Ευρώπης στην Ελλάδα του 19ου αιώνα. Ο λόγος, η εικόνα, ο μύθος του Ανδρέα Ρηγόπουλου* (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2008).

Νίκος Μπακουνάκης
Δημοσιογράφος ή ρεπόρτερ
Η αφήγηση στις ελληνικές εφημερίδες. 19ος-20ός αιώνας

Εκδόσεις Πόλις

Στο βιβλίο του Νίκου Μπακουνάκη, *Δημοσιογράφος ή ρεπόρτερ. Η αφήγηση στις ελληνικές εφημερίδες. 19ος-20ός αιώνας*, περιγράφεται η ανάπτυξη του κόσμου των έντυπων εφημερίδων σε ένα μεγάλο χρονικό διάστημα που όριό του έχει τη νεότερη τεχνολογία και τη μετάβαση των μέσων ενημέρωσης προς την ηλεκτρονική μορφή. Ζώντας και διδάσκοντας την ιστορία αλλά και την τεχνική και την προώθηση των συστημάτων που έχουν σχέση με τα ΜΜΕ, ο Νίκος Μπακουνάκης με την τεκμηριωμένη αυτή προσέγγισή του σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο πεδίο, της σύγχρονης ενημέρωσης και της πληροφορίας, απομυθοποιεί πολλά από τον λαμπερό αλλά και ενίοτε ηθικά σκοτεινό κόσμο της δημοσιογραφίας. (Ε.Κ.Β.)

Είναι η πρώτη έρευνα στην οποία ο ελληνικός Τύπος δεν αντιμετωπίζεται ως κεφάλαιο της πολιτικής ιστορίας αλλά ως αυτόνομο αφηγηματικό πεδίο, με τους δικούς του κανόνες σε σχέση με τη λειτουργία του βλέμματος του ρεπόρτερ, της μαρτυρίας, του πρώτου προσώπου, της τεκμηρίωσης του γεγονότος, της υπογραφής. Καθώς η εφημερίδα ως μέσο και ως μορφή αρχείου έχει χάσει σήμερα την κυριαρχία της, μπορούμε να πούμε ότι το βιβλίο αυτό ανήκει σ' έναν ιδιαίτερο χώρο της επιστήμης της Ιστορίας, που ονομάζεται Αρχαιολογία των Μέσων.

Ο Χρίστος Κυθρεώτης γεννήθηκε το 1979 στη Λευκωσία και μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου ζει και εργάζεται μέχρι σήμερα. Σπούδασε Νομικά και το 2007 κέρδισε το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό διηγήματος των Εκδόσεων Πατάκη για νέους συγγραφείς, καθώς και στον αντίστοιχο διαγωνισμό του Βρετανικού Συμβουλίου το 2009. Διηγήματά του έχουν δημοσιευτεί σε συλλογικούς τόμους και στα λογοτεχνικά περιοδικά *(δε)κατα, Εντευκτήριο* και *The Books' Journal*.

Χρίστος Κυθρεώτης
Μια χαρά
Εκδόσεις Πατάκη

Οι ιστορίες του Χρίστου Κυθρεώτη που συμπεριλαμβάνονται στη συλλογή διηγημάτων *Μια χαρά* αποτελούν από μια άποψη παραλλαγές ενός κεντρικού θέματος που είναι οι πρώιμες δοκιμασίες στη ζωή νέων στην ηλικία ατόμων. Μάλιστα η παραλλαγή τονίζεται ακόμα περισσότερο από τη χαρακτηριστική σύγκλιση των πρωτοπρόσωπων φωνών, που μοιάζουν να βγαίνουν από συγγενείς, ομόλογες νοοτροπίες. Έτσι, ως σύνολο όλων των νεανικών προσώπων των ιστοριών εμφανίζεται στο βιβλίο μια μορφή ομαδικού εναλλασσόμενου πορτρέτου. (Ε.Κ.Β.)

Φυσικά γνώριζα πως αυτός ο τρόπος ζωής δεν θα μπορούσε να διαρκέσει για πάντα· κάποιος, κάτι, κάποτε, θα με ανάγκαζε να ξεβολευτώ. Μέχρι τότε όμως, κανείς δεν με υποχρέωνε να διαλύσω το ιδιωτικό μου σύμπαν - όσο μπορούσα να το αποφύγω, θα το απέφευγα.

Η Μαρία Φίλη γεννήθηκε στην Αθήνα το 1993. Είναι φοιτήτρια στο Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης, της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. *Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων* είναι το πρώτο της βιβλίο.

Μαρία Φίλη
Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων
Εκδόσεις Μελάνι

Τα ποιήματα της Μαρίας Φίλη στη συλλογή της *Το πιο παράξενο απόκτημα των εντόμων* διατρέχονται από αναζητήσεις που η μεταφυσική τους διόραση δεν τα κάνει να είναι αποδεσμευμένα από τη σωματική υπόσταση της ποιήτριας, από τα πάθη και τα συναισθήματά της που μάλιστα προσιδιάζουν περισσότερο στη μορφή μιας εντυπωσιακά ώριμης ως προς τη συνείδηση και δραματικά πάσχουσας ύπαρξης. (Ε.Κ.Β.)

«Μπορώ να είμαι αλλιώς»

Κράτα το πλάι μου τη νύχτα / Πολυτιμότατο φως φανάρι
Ότι νέος πόθος θα γεννηθεί / Από στιγμή σε στιγμή φωτός

Ειδικό Βραβείο 2015

Βιβλίου που προάγει σημαντικά τον διάλογο πάνω σε ευαίσθητα κοινωνικά θέματα

Η Ρίκα Μπενβενίστε γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1959. Σπούδασε Ιστορία στο Εβραϊκό Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ και έκανε το διδακτορικό της στη Μεσαιωνική Ιστορία στη Σορβόννη (Paris I, Panthéon-Sorbonne). Δίδαξε στο Τμήμα Ιστορίας του Ιονίου Πανεπιστημίου και στο Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σήμερα είναι καθηγήτρια Ιστορίας της Μεσαιωνικής Ευρώπης στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας. Μελέτες της για τα δικαστικά αρχεία της μεσαιωνικής Γαλλίας, την ιστορική ανθρωπολογία και τις σχέσεις εβραίων και χριστιανών στη μεσαιωνική Δύση έχουν δημοσιευθεί σε ελληνικά και ξένα περιοδικά. Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνονται η εβραϊκή ιστοριογραφία και η ιστορία του Ολοκαυτώματος.

Ρίκα Μπενβενίστε

Αυτοί που επέζησαν

Αντίσταση, εκτόπιση, επιστροφή. Θεσσαλονικείς Εβραίοι στη δεκαετία του 1940

Εκδόσεις Πόλις

Στο βιβλίο *Αυτοί που επέζησαν*, μετά από ένα εκτενές εισαγωγικό της Ρίκας Μπενβενίστε, γνωστής ιστορικού και ιστοριογράφου που ασχολείται εδώ και αρκετά χρόνια με τις τύχες των Εβραίων της Θεσσαλονίκης στη δεκαετία του '40, ακολουθεί σειρά μαρτυριών από άνδρες και γυναίκες που έτυχε να γλιτώσουν από τον σχεδιασμό του ναζιστικού Ολοκαυτώματος. Ορισμένες από αυτές είναι έξοχα δείγματα αυθόρμητου, ζωντανού προφορικού λόγου, με παραστατικές ικανότητες υψηλού επιπέδου. Επιπλέον, η τεκμηρίωση της όλης δέσμης των μαρτυριών από την Μπενβενίστε φωτίζει τα όποια κενά. (Ε.Κ.Β.)

> *Οι ιστορίες τους είναι οι εξαιρέσεις που δεν αφήνουν ούτε στιγμή να ξεχαστεί ο κανόνας. Ο κανόνας ήταν ο θάνατος. Μέσα από τεκμήρια και μαρτυρίες, παρακολουθούμε διαδρομές ανθρώπων που μοιράστηκαν κοινές εμπειρίες στα βουνά όπου διέφυγαν για να πολεμήσουν ως αντάρτες, και στα στρατόπεδα όπου υπέμειναν αμέτρητα βάσανα, αλλά επέζησαν. Τους παρακολουθούμε επίσης κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια, όταν οι δρόμοι τους παρέμειναν κοινοί ή χώρισαν, αφού άλλοι επέστρεψαν στον γενέθλιο τόπο ενώ άλλοι μετανάστευσαν.*
>
> *Ρίκα Μπενβενίστε*

Βραβείο Μετάφρασης Έργου 2015

Ξένης Λογοτεχνίας στην Ελληνική Γλώσσα

Ο Παναγιώτης Σ. Πούλος είναι αναπληρωτής καθηγητής Φιλοσοφίας και Αισθητικής στο Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. Σπούδασε Φιλοσοφία και Τυπική Λογική στο Παρίσι και εκπόνησε διδακτορική διατριβή στη Φιλοσοφία με αντικείμενο: «Λογοτεχνία και Φιλοσοφία: το status της χρονικότητας στην οικοδόμηση του έργου του Μαρσέλ Προυστ», με επόπτη καθηγητή τον Pierre Macherey. Εργάστηκε ως εντεταλμένος βοηθητικής διδασκαλίας στο Τμήμα Φιλοσοφίας, Μαθηματικών και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Παρίσι-X-Nanterre (1977-1981) και δίδαξε στη συνέχεια λογοτεχνική μετάφραση στο Κέντρο Λογοτεχνικής Μετάφρασης (CTL) του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Μετάφρασης και Επιστημών του Ανθρώπου (ΕΚΕΜΕΛ), του οποίου υπήρξε ένα από τα ιδρυτικά μέλη.

Παναγιώτης Πούλος

Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο

VI. «Η Αλμπερτίν αγνοούμενη»

του Μαρσέλ Προυστ

Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Το εκτενές μυθιστόρημα του Μαρσέλ Προυστ *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο* (σταδιακή έκδοση 1913-1927) συγκαταλέγεται στα κλασικά κείμενα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Δεν επηρέασε μόνο νεότερους συγγραφείς, αλλά οι σύνθετες αφηγηματικές του τεχνικές αποτέλεσαν το αντικείμενο μελέτης θεωρητικών της λογοτεχνίας. Η παλαιότερη μετάφραση του *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο* από τον Παύλο Ζάννα (πρωτοεκδόθηκε τις δεκαετίες 1970-1980) έμεινε ανολοκλήρωτη, συνεπώς η έκτη ενότητα «Η Αλμπερτίν αγνοούμενη» μεταφράζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα. Η μετάφραση του Παναγιώτη Πούλου διακρίνεται για την αρτιότητά της τόσο ως προς το ύφος όσο και ως προς τα νοήματα. Αποδίδει με επιτυχία τις ιδιαιτερότητες της γλωσσικής δομής του Προυστ, τον μακροπερίοδο λόγο, την πληθώρα παρεκβάσεων και νοηματικών συνδηλώσεων. Το επίμετρο, οι βιβλιογραφικές αναφορές και οι απόψεις του ίδιου του Προυστ σχετικά με τη λογοτεχνία, καθώς και οι σημειώσεις που παρατίθενται συμβάλλουν αποτελεσματικά στην κατανόηση από τους Έλληνες αναγνώστες των ζητημάτων που απασχόλησαν τον συγγραφέα, καθώς και στην καλύτερη ένταξη του παρόντος τόμου στο σύνολο του έργου. Η αυξημένη δυσκολία του κειμένου και το άρτιο μεταφραστικό αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τη θέση του εν λόγω μυθιστορήματος στον παγκόσμιο λογοτεχνικό κανόνα, αιτιολογούν την απονομή του βραβείου. (Ε.Κ.Β.)

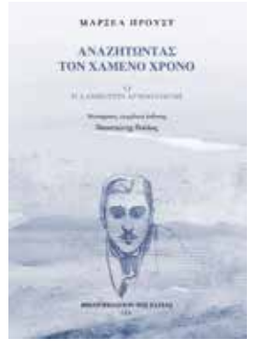

Ο Ηλίας Ν. Γεωργούλας είναι διδάκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται σε ψυχολογικά και παιδαγωγικά ζητήματα της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας, για τα οποία αρθρογραφεί σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά. Επίσης έχει διδάξει φιλοσοφικά κείμενα στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και στο Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών.

Ηλίας Ν. Γεωργούλας
Μικρά Φυσικά
του Αριστοτέλη
Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου, Εκδόσεις Νήσος

Η άρτια απόδοση στα νέα ελληνικά του έργου *Μικρά Φυσικά* του Αριστοτέλη, ενός πολύ απαιτητικού από πολλές απόψεις, αλλά όχι ιδιαιτέρως δημοφιλούς, έργου της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, γίνεται με σεβασμό στο πρωτότυπο κείμενο. Εκτός από το αρχαίο κείμενο και την απόδοσή του, το βιβλίο περιλαμβάνει πλούσια εισαγωγή, σχόλια, περίληψη της επιχειρηματολογίας κάθε κεφαλαίου, βασική βιβλιογραφία, γλωσσάρι και ευρετήριο ονομάτων και αρχαίων χωρίων. Πρόκειται για έναν καλαίσθητο τόμο συνταγμένο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης επιστήμης, που απευθύνεται κυρίως στην επιστημονική κοινότητα αλλά και σε ένα ευρύτερο ενημερωμένο κοινό. (Ε.Κ.Β.)

Πρόκειται για τη μετάφραση των εξής αριστοτελικών πραγματειών: Περί αισθήσεως και αισθητών, Περί μνήμης και αναμνήσεως, Περί ύπνου και εγρηγόρσεως, Περί ενυπνίων, Περί της καθ' ύπνον μαντικής, Περί μακροβιότητος και βραχυβιότητος, Περί νεότητος και γήρως, περί ζωής και θανάτου και περί αναπνοής. *Τα σχόλια περιέχουν κυρίως επεξηγήσεις δύσβατων μεταφραστικά και ερμηνευτικά σημείων, οι οποίες, όπου κρίνεται απαραίτητο, εκκινούν από τις σχετικές προσεγγίσεις των κυριότερων σχολιαστών του έργου. Εκτός από το αρχαίο κείμενο, τη μετάφραση και τα σχόλια, το βιβλίο περιλαμβάνει εισαγωγή, περίληψη της επιχειρηματολογίας κάθε κεφαλαίου, βασική βιβλιογραφία, γλωσσάρι και ευρετήριο ονομάτων και αρχαίων χωρίων.*

Ο Maurizio De Rosa γεννήθηκε στο Μιλάνο της Ιταλίας το 1971. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Σπούδασε Αρχαία Ελληνική και Βυζαντινή Φιλολογία στο Κρατικό Πανεπιστήμιο του Μιλάνου. Το 1994 στη Θεσσαλονίκη παρακολούθησε ως υπότροφος τα θερινά μαθήματα Νεοελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού του Ιδρύματος Μελετών Χερσονήσου του Αίμου. Από το 1998 ασχολείται συστηματικά με τη μετάφραση στα ιταλικά της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας. Τον Μάιο του 2004 επιμελήθηκε τη φωτογραφική έκθεση *Alla luce delle Muse – 200 scrittori greci contemporanei* (*Υπό το φως των Μουσών – 200 σύγχρονοι Έλληνες συγγραφείς*), που παρουσιάστηκε στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για την Ελλάδα τιμώμενη χώρα στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στο Τορίνο της Ιταλίας. Είναι τακτικό μέλος της Ιταλικής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών και της Società filellenica lombarda (Φιλελληνική Εταιρία της Λογγοβαρδίας) και αντεπιστέλλον μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων.

Maurizio De Rosa
La Sorella Segreta
της Φωτεινής Τσαλίκογλου
Edizioni e/o

Το μυθιστόρημα της Φωτεινής Τσαλίκογλου, *8 ώρες και 35 λεπτά* (2013), με τα πολλαπλά επίπεδα αφήγησης και το απαιτητικό ύφος, όχι μόνον στα διαλογικά του μέρη αλλά και στα εκτενή χωρία με τον εσωτερικό μονόλογο του πρωταγωνιστή, κατορθώνει να το μεταφράσει αξιόπιστα στα ιταλικά ο Maurizio De Rosa, ο οποίος ασχολείται επιτυχώς με τα ελληνικά γράμματα και έχει επιλέξει να διαμένει για μεγάλα χρονικά διαστήματα στην Ελλάδα. Η εξοικείωσή του, εδώ και πολύ καιρό, με τη ζωή στην Ελλάδα τον εφοδίασε με τον απαραίτητο οπλισμό, ώστε να αποδώσει πιστά και τη μορφή και τα λεπτά νοήματα του πρωτοτύπου στα ιταλικά. Η μετάφραση κυκλοφόρησε από τις edizioni e/o, της Ρώμης, το 2014, με τίτλο *La sorella segreta* στην ξένη (όχι ιταλική) λογοτεχνία ("Dal mondo-Grecia"). Η συγκεκριμένη μετάφραση συμβάλλει στη γνωριμία του ξένου αναγνώστη με ένα ενδιαφέρον μυθιστόρημα, στο οποίο διαφαίνονται οι σύγχρονες τάσεις της λογοτεχνίας μας και αντικατοπτρίζεται η Ελλάδα του σήμερα. (Ε.Κ.Β.)

Ο Κωνσταντίνος Πατσαρός ζει στην Αθήνα και είναι εκπαιδευτικός. Το πρώτο του βιβλίο είναι *Το Κουτί*.

Κωνσταντίνος Πατσαρός
Το κουτί

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Το βιβλίο με τίτλο *Το κουτί* είναι ένα αφήγημα για τη διαφορετικότητα. Το συγκεκριμένο θέμα κατέχει πρωτεύουσα θέση στις προτιμήσεις των συγγραφέων τα τελευταία χρόνια, ως εκ τούτου έχουν εκδοθεί πολλά βιβλία που προσεγγίζουν το ίδιο ή παραπλήσια θέματα. Συνεπώς ένα επιπλέον βιβλίο αυτής της προβληματικής έπρεπε να διαθέτει κάτι ξεχωριστό προκειμένου να κεντρίσει το αναγνωστικό στοίχημα. Ο Κωνσταντίνος Πατσαρός καταφέρνει όχι μόνο να αναδείξει με ευφάντασμο τρόπο το θέμα, αλλά και ευρηματικά ως προς τις αφηγηματικές του επιλογές να ευαισθητοποιήσει το παιδί αναγνώστη σε ένα τόσο σύγχρονο και απαιτητικό ζήτημα, που ακριβώς λόγω της συχνότητας με την οποία τίθεται συγγραφικά ενέχει τον κίνδυνο να αποδειχθεί μια μυθοπλαστική παιδαγωγική άγευστη καραμέλα. Ο ήρωας του βιβλίου, ο διαφορετικός, κινείται με εξαιρετική ευελιξία ανάμεσα στον ρεαλιστικό και στον ονειρικό/φανταστικό κόσμο, κοινός τόπος της αναγνωστικής ηλικίας στην οποία απευθύνεται το βιβλίο, και καταφέρνει να κατανοήσει το πρόβλημα που αποτελεί η διαφορετικότητά του για τους άλλους. Το βιβλίο αποφεύγει τον σκόπελο του γνωστού κλισέ της ηρωοποίησης του διαφορετικού και ενεργοποιεί την κριτική ματιά του αναγνώστη. Ο λόγος του αφηγητή δημιουργεί ένα περιβάλλον άμεσης επικοινωνίας με τον αναγνώστη. (Ε.Κ.Β.)

Ο εντεκάχρονος ήρωας της ιστορίας, μαθητής της έκτης δημοτικού, έχει μητέρα Ελληνίδα και πατέρα Πακιστανό. Ο Αρίφ, λοιπόν, χάνει το μολύβι του. Και το ξαναβρίσκει στο κουτί με τα χαμένα αντικείμενα της τάξης. Κι αυτό το ασήμαντο συμβάν τον οδηγεί σε μια μικρή περιπέτεια, που του δίνει την ευκαιρία να γνωριστεί με τη Μαρία, το ωραιότερο κορίτσι της τάξης. Χρησιμοποιώντας τα χαμένα πραγματάκια, ο «ξένος» βρίσκει σιγά σιγά τους δρόμους και τις ισορροπίες του μέσα στην τάξη και αποκτά τον πρώτο του πραγματικό φίλο.

Η Ελένη Κατσαμά γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Σπούδασε δημοσιογραφία και υποκριτική και αρθρογράφησε σε περιοδικά και εφημερίδες. Το βιβλίο της *Σαν τα χελιδόνια* απέσπασε το πρώτο βραβείο της Ένωσης Συγγραφέων – Εικονογράφων Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου. Το 2007, βραβεύτηκε από το Διεθνές Ίδρυμα Ολυμπιακής Εκεχειρίας για το εφηβικό διήγημα *Η ιστορία του Λύσανδρου*, στην αγγλική γλώσσα. Το *Κοσμοδρόμιο* απέσπασε το βραβείο του περιοδικού *Ο Αναγνώστης* στην κατηγορία Λογοτεχνικό Βιβλίο για Μεγάλα Παιδιά το 2012. Μεταξύ άλλων κυκλοφορούν τα βιβλία της *Τα σύννεφα κανείς δεν πρέπει να τα παίρνει στα σοβαρά, Οι ωραίοι γκρεμοί, Χάδι στη ράχη ψαριού*. Με την εικονογράφο Μυρτώ Δεληβοριά και τον συγγραφέα Αντώνη Παπαθεοδούλου δημιούργησαν το ηλεκτρονικό περιοδικό για την παιδική λογοτεχνία *Παπάκι στην μπανιέρα*. Έχει γράψει σενάρια για ταινίες μικρού μήκους και πλάθει σενάρια γενικότερα.

Ελένη Κατσαμά
Γορίλλας στο φεγγάρι

Εκδόσεις Πατάκη

Το μυθιστόρημα *Γορίλλας στο φεγγάρι* είναι ένα πολύπλοκο και συναρπαστικό έργο που κρατά αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη μέχρι την τελευταία του σελίδα. Η πλοκή, σφιχτοδεμένη, με επεισόδια γεμάτα εκπλήξεις και ανατροπές, φαίνεται να ακολουθεί τις συμβάσεις ενός αστυνομικού μυθιστορήματος: καταιγιστικές εξελίξεις, εμφανίσεις και εξαφανίσεις μυστηριωδών ηρώων και εξίσου μυστηριωδών αντικειμένων, όπως το μάτι του Τουταγχαμών ή το δακτυλίδι του Μίνωα, «καλοί» και «κακοί» ήρωες που συγκρούονται μεταξύ τους, μία κεντρική νεαρή ηρωίδα που ως καλή ντετέκτιβ προσπαθεί να εξιχνιάσει τα μυστήρια που συμβαίνουν γύρω της, η απαραίτητη δόση βίας αλλά και μια εντυπωσιακή και απρόσμενη κατάληξη. Ωστόσο, το έργο δεν είναι ένα τυπικό αστυνομικό μυθιστόρημα και δεν εξαντλείται στην αναζήτηση των «ενόχων» και στη λύση των μυστηρίων. Μέσα από την πρωτοπρόσωπη αφήγηση της νεαρής κεντρικής ηρωίδας διαγράφονται ενδο-οικογενειακά δράματα και τραύματα του παρελθόντος που τη στοιχειώνουν: ο πόνος της για τη μυστηριώδη απουσία του πατέρα της, η συγκρουσιακή και επίσης οδυνηρή σχέση της με τη μητέρα της, η αναζήτηση του χαμένου γονέα αλλά και της αγάπης γενικότερα. Η πολυεπίπεδη πλοκή του έργου δεν ήταν, όμως, το μοναδικό προτέρημα που το ξεχώρισε από τα άλλα εξίσου ενδιαφέροντα ρεαλιστικά μυθιστορήματα τα οποία επιλέχτηκαν για τη βραχεία λίστα. Το στοιχείο που κυρίως το ανέδειξε ήταν η πρωτοτυπία και η μοναδικότητά του από πλευράς ύφους: ανάμεσα στους απόλυτα ρεαλιστικούς ήρωες της Κατσαμά κινούνται ζώα που βγαίνουν από το κάδρο ενός πίνακα, ελέφαντες και τίγρεις που εμφανίζονται ως διά μαγείας στο κέντρο της πόλης, και φυσικά γορίλλες που χορεύουν στο φεγγάρι. Ο μαγικός αυτός ρεαλισμός, που δεν συναντάται συχνά στα ελληνικά εφηβικά μυθιστορήματα, το φαντασιακό στοιχείο που με άνεση και «φυσικότητα» παντρεύεται με τη ρεαλιστική, κατά τα άλλα, απεικόνιση της πραγματικότητας δημιουργούν έναν υπέροχο, μεταιχμιακό κόσμο που γοητεύει, ενώ ταυτόχρονα προβληματίζει. (Ε.Κ.Β.)

Η Σοφία Τουλιάτου αποφοίτησε από το τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας. Δουλεύει ως εικονογράφος παιδικών βιβλίων και έχει διακριθεί με επαίνους και βραβεία από το περιοδικό κόμικς «9» της Ελευθεροτυπίας, τον Κύκλο Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου και τα Ελληνικά Βραβεία Γραφιστικής και Εικονογράφησης (ΕΒΓΕ). Η δουλειά της κυκλοφορεί σε Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Ιταλία, Ισπανία, Αμερική, Αυστραλία, Ν. Κορέα.

Σοφία Τουλιάτου (εικονογράφηση)
Άγγελος Αγγέλου – Έμη Σίνη (συγγραφείς)

Πώς να κάνετε έναν ελέφαντα να χορέψει

Εκδόσεις Παπαδόπουλος

Η ζωγραφική για παιδιά είναι μια ξεχωριστή τέχνη που καλό θα είναι να πάρει μια αυτόνομη θέση στη συνείδησή μας και στον πολιτισμό μας. Ανάμεσα στα βιβλία που κρίναμε, ξεχωρίσαμε μερικά από αρκετά που καλύπτουν αξίες αυτής της τέχνης και συνοδεύονται –εννοείται– από καλά κείμενα. Θα πρέπει να πω ακόμη ότι η εικονογράφηση δίνει μεγαλύτερη δύναμη στο κείμενο, όπως η σκηνοθεσία στο σενάριο, στον κινηματογράφο. Βασίζεται στο κείμενο βέβαια και το απογειώνει. Η γνώμη μου είναι πως το ωραίο βιβλίο δίνει κέφι και χαρά στο παιδί αλλά και στον ενήλικα (όπως ο Σαρλώ, παραδείγματος χάριν), καλλιεργεί την ευαισθησία και αναπτύσσει τη φαντασία. Φέτος λοιπόν βραβεύσαμε για τη χάρη του, την ευρηματικότητα, την έκπληξη που δίνει ζωή σαν ένα καινούργιο μπουμπούκι. Ήταν κι άλλα πολύ νόστιμα και τρυφερά, γλυκά ή λυπημένα. Οι ιδιότητες που αναφέρω αφορούν την τεχνοτροπία, το σχέδιο και το χρώμα. Το ύφος της ζωγραφιάς και όχι το θέμα. Μπορεί και ένας ελέφαντας να είναι χαριτωμένος και ναζιάρης, όπως έχουμε δει πολλές φορές και, όταν έρχεται φρέσκος-φρέσκος, το γιορτάζουμε. Ο χορογράφος–συγγραφέας έδωσε ευκαιρία στην μπαλαρίνα (ή ελέφαντα, μάλιστα ελέφαντα) να κάνει υπέροχες πιρουέτες. (Ε.Κ.Β.)

Ο Άγγελος Αγγέλου και η Έμη Σίνη έχουν γράψει δεκάδες θεατρικά έργα, κείμενα και βιβλία για παιδιά, ξεκινώντας την πορεία τους από το 2005. Το 2007 κερδίζουν το πρώτο βραβείο στον διαγωνισμό Κρατικών Βραβείων Συγγραφής Θεατρικού Έργου για Παιδιά, ενώ το 2008 και το 2009 γράφουν και σκηνοθετούν τις μουσικοθεατρικές ραδιοφωνικές σειρές «Τα Χριστούγεννα του μικρού Κοπέρνικου» και «Ο μικρός Κοπέρνικος και οι 7 'Αθλοι» που εκπέμπονται καθημερινά από τη συχνότητα του Δεύτερου Προγράμματος κερδίζοντας την αγάπη των μικρών ακροατών.

Η Ελένη Ανδρεάδη σπούδασε Περιβαλλοντική Πολιτική και ΜΜΕ στο Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ. Έχει εργαστεί ως στρατηγικός αλλά και περιβαλλοντικός σύμβουλος στην Ελλάδα, Αμερική, Αγγλία και Γερμανία. Ένα ντοκιμαντέρ της αμερικανικής εταιρείας παραγωγής Participant Productions (που ακολούθησε την παραγωγή του *Μια Ενοχλητική Αλήθεια* με τον Αλ Γκορ), στο οποίο εργαζόταν ως περιβαλλοντικός σύμβουλος, την οδήγησε στην Ινδία. Εκεί συνάντησε παιδιά που κατάφεραν να απαγορεύσουν τη χρήση της πλαστικής σακούλας στο χωριό τους και πείστηκε ότι αυτά είναι που έχουν τη δύναμη να αλλάξουν τον κόσμο.

Ελένη Ανδρεάδη

Γίνε πράκτορας του πλανήτη

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Το βιβλίο *Γίνε πράκτορας του πλανήτη* όχι μόνο έχει ως θέμα την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος, άρα δίνει όλες εκείνες τις πληροφορίες που στις μέρες μας αναδεικνύουν το οξύτατο περιβαλλοντικό πρόβλημα, αλλά συγχρόνως είναι εμφανέστατος ο στόχος του να ενθαρρύνει τα παιδιά-αναγνώστες στην ανάληψη πρωτοβουλιών για άμεση οικολογική δράση. Ένα τέτοιο βιβλίο, ιδιαίτερα όταν απευθύνεται σε μικρά παιδιά, συχνότατα διολισθαίνει σε ένα μάλλον βαρετό και άκρως διδακτικό ανάγνωσμα. Όμως, το βιβλίο της Ελένης Ανδρεάδη αποτέλεσε την έκπληξη, αφού, χωρίς να καταφεύγει στο κήρυγμα, καταφέρνει να ευαισθητοποιήσει τα παιδιά σε θέματα περιβαλλοντικά και να τα πείσει να αναλάβουν δράση για τη σωτηρία του πλανήτη, ξεκινώντας από απλές, καθημερινές ενέργειες, όπως για παράδειγμα τη μη χρήση πλαστικής σακούλας. Επιλέγοντας μια σειρά από νεωτεριστικές τεχνικές και με παιγνιώδη διάθεση, που δεν έχουμε συνηθίσει στο βιβλίο γνώσης, το βιβλίο εμπλέκει τον αναγνώστη στην αφηγηματική διαδικασία κυρίως μέσω μιας δευτεροπρόσωπης αφήγησης, όπου οι ήρωες του μιλούν, τον χρίζουν περιβαλλοντικό πράκτορα και του αναθέτουν ποικίλες αποστολές. Το βιβλίο, ως λεκτικό κείμενο, εικονογράφηση και εξώφυλλο, καταφέρνει να είναι πρωτότυπο, έξυπνο και ευφάνταστο και, αξιοποιώντας στοιχεία παιχνιδιού, όπως πλήθος γραμματοσειρών και χρωμάτων, ανάποδες σελίδες, αποκωδικοποίηση μηνυμάτων κ.ά., συνδυάζει τη μετάδοση της γνώσης με το χιούμορ. Παράλληλα υποστηρίζεται και από μια ιστοσελίδα που όχι μόνο του προσδίδει μια χροιά διαμεσική, αλλά κυρίως εξυπηρετεί τον πάγιο στόχο του βιβλίου να αποκτήσει και μια εξωκειμενική διάσταση που θα επιτρέψει στη γνώση να μετατραπεί σε πράξη και στον ανήλικο αναγνώστη σε υπεύθυνο πολίτη. (Ε.Κ.Β.)

Νέα Ευθύνη

Περιοδική έκδοση

Το περιοδικό Ελευθερίας και Γλώσσας *Νέα Ευθύνη* θεμελιώθηκε στην κραταιά πνευματική παράδοση, την οποία δημιούργησε και εξέφρασε η παλαιά *Ευθύνη* του μακαριστού Κώστα Ε. Τσιρόπουλου και οι εκδόσεις που εκείνος δημιούργησε. Ο Τσιρόπουλος κατάφερε να συσπειρώσει στο περιοδικό τον πνευματικό ανθό της Ελλάδας σε καιρούς χαλεπούς, όταν, δηλαδή, οι εμφυλιοπολεμικές μνήμες καθόριζαν, εν πολλοίς, τα κοινωνικά και πνευματικά πράγματα. Με σταθερή προσήλωση στην πνευματική ιδιοσυστασία του ελληνικού κόσμου και στον αρίφνητο πλούτο της διαχρονίας του, συνομιλώντας ταυτοχρόνως και ισοτίμως με την ευρωπαϊκή συγχρονία, από τον Σεπτέμβριο του 2013, η *Νέα Ευθύνη*, με εκδότη τον Γιώργο Γκέλμπεση, μαθητή στα εκδοτικά του Κώστα Τσιρόπουλου, και διευθυντή σύνταξης τον καθιερωμένο ποιητή και δοκιμιογράφο Δημήτρη Κοσμόπουλο, βαδίζουν προς τους ίδιους πνευματικούς προσανατολισμούς: με κριτήριο την αληθινή δημιουργική έκφραση και την ποιότητα, η *Νέα Ευθύνη* έχει ήδη διαμορφώσει το δικό της απολύτως διακριτό πνευματικό στίγμα, καταφέρνοντας στη σημερινή χαλεπή και πολύπλοκη ελληνική συγκυρία να συσπειρώνει στις σελίδες των τευχών της ό,τι αληθινότερο και γνησιότερο διαθέτει σήμερα η ελληνική γλώσσα, η ελληνική λογοτεχνία, ο στοχασμός, το δοκίμιο και η εικαστική δημιουργία, με συνακόλουθη την αέναη έγνοια για προβολή της σύγχρονης ευρωπαϊκής και όχι μόνο δημιουργίας.
Οι καιροί είναι δύσκολοι αλλά η πρόκληση είναι συναρπαστική. Σ' αυτούς τους πνευματικούς άξονες θα συνεχίσουμε.

Τιμητικές Διακρίσεις σε Περιοδικά 2015

Φρέαρ

Περιοδική έκδοση

Το περιοδικό *Φρέαρ* πρωτοκυκλοφόρησε τον Μάιο του 2013, με διευθυντή τον ποιητή Δημήτρη Αγγελή και εκδότη τον Θεόδωρο Παντούλα. Τη συντακτική του επιτροπή αποτελούν οι Κώστας Ανδρουλιδάκης, Νατάσα Κεσμέτη, Ηλίας Κεφάλας, Δημήτρης Κόκορης, Βασιλική Τσακίρη και Ούρσουλα Φωσκόλου (η τελευταία είναι υπεύθυνη και για τη διαχείριση της ιστοσελίδας του). Συνιστά ένα απολύτως ανεξάρτητο και ανιδιοτελές εκδοτικό εγχείρημα, που επιχειρεί να αποτυπώσει τη σύγχρονη πραγματικότητα και παράλληλα να προτείνει σύγχρονους κλασικούς συγγραφείς και διεθνείς τάσεις στο ελληνικό αναγνωστικό κοινό.
Υπό αυτή την έννοια, το *Φρέαρ* δεν φιλοδοξεί να γίνει μια ευυπόληπτη πινακοθήκη προσώπων ή μια λιγότερο ή περισσότερο ενδιαφέρουσα αποθήκη κειμένων. Είναι πρώτα από όλα μια δυναμική κοινότητα ανθρώπων, με συνεκτικό μεταξύ τους δεσμό το πάθος του ειλικρινούς διαλόγου, την αγωνία για την τραυματική ταυτότητα που έχουν επωμιστεί και την ανάγκη της δημιουργικής έκφρασης.
Αυτή η πνευματική και βαθύτατα αυτοϋπονομευτική συνοδοιπορία για την αναζήτηση νοήματος κινείται υποχρεωτικά στον χώρο του πιο αυθεντικού αντεργκράουντ. Το *Φρέαρ* προκρίνει την ονειρική υφή της πραγματικότητας και ξεδιψά την καταστατική μοναξιά μας.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ 2015

Βραχείες λίστες υποψηφίων

1

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

Αλεξάνδρα Δεληγιώργη
Ανέστιος –Ημερολόγια
Εκδόσεις Άγρα

Μιχάλης Μοδινός
Τελευταία έξοδος. Στυμφαλία
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Γιάννης Πλιάγκος
Ο άσος στο μανίκι
Εκδόσεις Κέδρος

Δημήτρης Φύσσας
Ο κηπουρός κι ο καιροσκόπος
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Χρήστος Α. Χωμενίδης
Νίκη
Εκδόσεις Πατάκη

2

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ–ΝΟΥΒΕΛΑΣ

Ανδρέας Μήτσου
Η εξαίσια γυναίκα και τα ψάρια
Εκδόσεις Καστανιώτη

Χρήστος Οικονόμου
Το καλό θα ΄ρθει από τη θάλασσα, Εκδόσεις Πόλις

Δημοσθένης Παπαμάρκος
Γκιακ, Εκδόσεις Αντίποδες

Λάκης Παπαστάθης
Ο δάσκαλος αγαπούσε το βωβό σινεμά
Εκδόσεις Πόλις

Γιώργος Σκαμπαρδώνης
Νοέμβριος
Εκδόσεις Πατάκη

3

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

Ελένη Γαλάνη
Terrarium. Το πείραμα του Ward
Εκδόσεις Μελάνι

Ζέφη Δαράκη
Η σπηλιά με τα βεγγαλικά
Εκδόσεις Νεφέλη

Λεωνίδας Κακάρογλου
Μνήμη σχεδόν πλήρης
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Χρήστος Ντάντος
Επί ανέμων, ασπαλάθων κι απήγανων
Εκδόσεις Οροπέδιο

Χρίστος Παπαγεωργίου
Κρύβε λόγια
Εκδόσεις Κίχλη

Δημήτρης Παπανικολάου
«Σαν κ΄ εμένα καμωμένοι». Ο ομοφυλόφιλος Καβάφης και η ποιητική της σεξουαλικότητας
Εκδόσεις Πατάκη

Κατερίνα Σχινά
Καλή και ανάποδη. Ο πολιτισμός του πλεκτού
Εκδόσεις Κίχλη

Δημήτρης Τζιόβας
Κουλτούρα και λογοτεχνία. Πολιτισμικές διαθλάσεις και χρονότοποι ιδεών
Εκδόσεις Πόλις

4

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΟΚΙΜΙΟΥ–ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Λάμπρος Βαρελάς
Μετά θάρρους ανησυχίαν εμπνέοντος. Η κριτική πρόσληψη του Γ.Μ. Βιζυηνού(1873-1896)
Εκδόσεις University Studio Press

Σοφία Ντενίση
Ανιχνεύοντας την «αόρατη γραφή». Γυναίκες και γραφή στα χρόνια του ελληνικού διαφωτισμού –ρομαντισμού
Εκδόσεις Νεφέλη

5

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ–ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ–ΧΡΟΝΙΚΟΥ–ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Θεόδωρος Κώτσιος
Τα παιδιά του Οικοτροφείου
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Ροβήρος Μανθούλης
Ο κόσμος κατ΄ εμέ. Ο βίος και τα πάθη μου
Εκδόσεις Γαβριηλίδη

Νίκος Μπακουνάκης
Δημοσιογράφος ή ρεπόρτερ. Η αφήγηση στις ελληνικές εφημερίδες, 19ος-20ός αιώνας
Εκδόσεις Πόλις

Ρίκα Μπενβενίστε
Αυτοί που επέζησαν. Αντίσταση, εκτόπιση, επιστροφή. Θεσσαλονικείς Εβραίοι στη δεκαετία του 1940
Εκδόσεις Πόλις

Παύλος Τσίμας
Ο φερετζές και το πηλήκιο
Εκδόσεις Μεταίχμιο

6

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟ-ΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Κατερίνα Ζησάκη
Ιστορίες απ΄ το Ονειροσφαγείο
Εκδόσεις Μανδραγόρας

Χρίστος Κυθρεώτης
Μια Χαρά
Εκδόσεις Πατάκη

Παναγιώτης Λογγινίδης
Αναίτια εποχή
Εκδόσεις Κέδρος

Ειρήνη Μαργαρίτη
Φλαμίνγκο
Εκδόσεις Μελάνι

Μαρία Φίλη
Το πιο Παράξενο Απόκτημα των Εντόμων
Εκδόσεις Μελάνι

7

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΞΕΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Δημοσθένης Κορδοπάτης
Ιστορίες του Καντέρμπερυ
του Τζέφρυ Τσώσερ
Εκδόσεις Μελάνι

Παναγιώτης Πούλος
Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο, VI. «Η Αλμπερτίν αγνοούμενη»
του Μαρσέλ Προυστ
Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας

Μαρία Ξυλούρη
Τα χίλια φθινόπωρα του Γιάκομπ Ντε Ζουτ
του Ντέιβιντ Μίτσελ
Εκδόσεις Τόπος

Ανδρέας Παππάς
Οι κιβδηλοποιοί– Το ημερολόγιο των κιβδηλοποιών
του Αντρέ Ζιντ
Εκδόσεις Πόλις

Αχιλλέας Κυριακίδης
Φθινόπωρο στο Πεκίνο
του Boris Vian
Εκδόσεις Νεφέλη

Γιώργος Κοροπούλης
Πέτρινες ρίμες
του Dante Alighieri
Εκδόσεις Άγρα

Στρατής Πασχάλης
Το απλαζένιο γοβάκι
του Paul Claudel
Εκδόσεις Άγρα

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Δημήτρης Δημητριάδης
Ελένη του Ευριπίδη
Εκδόσεις Νεφέλη

Ν. Μ. Σκουτερόπουλος
Χαρμίδης του Πλάτωνα
Εκδόσεις Εκκρεμές

Ηλίας Γεωργούλας
Μικρά Φυσικά
του Αριστοτέλη
Εκδόσεις Νήσος

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Ν. Ν. Τρακάκης
The blind man with the lamp
του Τάσου Λειβαδίτη
Εκδόσεις Denise Harvey

Maurizio De Rosa
La sorella segreta
της Φωτεινής Τσαλίκογλου
Edizioni e/o

Janine Kaminski
Vers ou
του Σταύρου Ζαφειρίου
Εκδόσεις Harmattan

8

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Μάνος Κοντολέων (συγγρ.)
Μυρτώ Δεληβοριά (εικονογρ.)
Στο νησί της Ροδιάς
Εκδόσεις Ψυχογιός

Κων/νος Πατσαρός (συγγρ.)
Βασίλης Γρίβας (εικονογρ.)
Το κουτί
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Σάκης Σερέφας (συγγρ.)
Σοφία Παπαδοπούλου (εικονογρ.)
Μήπως είμαι βλάκας;
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Κυριάκος Χαρίτος (συγγρ.)
Ντανιέλα Σταματιάδη (εικονογρ.)
Το τραγούδι του ύπνου
Εκδόσεις Μεταίχμιο

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΦΗΒΙΚΟΥ–ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ελένη Κατσαμά
Γορίλλας στο φεγγάρι
Εκδόσεις Πατάκη

Βασίλης Παπαθεοδώρου
Το ημερολόγιο ενός δειλού
Εκδόσεις Καστανιώτη

Αργυρώ Πιπίνη
Η Αλίκη στην πόλη
Εκδόσεις Πατάκη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Célia Chauffrey (εικονογρ.)
Ροδούλα Παππά (συγγρ.)
Μια φορά κι έναν καιρό ένα κλουβί
Εκδόσεις Νεφέλη

Πέρσα Ζαχαριά (εικονογρ.)
Στέλλα Μιχαηλίδου (συγγρ.)
Πολυξένη
Εκδόσεις Παπαδόπουλος

Μάρω Κατσίκα (εικονογρ. και συγγρ.), *Το καραβάκι που ήθελε να ταξιδέψει ως την άκρη του κόσμου*
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Μαριλένα Μελισσινού (εικονογρ.), Αργυρώ Πιπίνη (συγγρ.), *Το δικό τους ταξίδι*
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο

Θέντα Μιμπλάκη (εικονογρ.)
Βασίλης Κουτσιαρής (συγγρ.)
Μη φοβάσαι Κοκκινοσκουφίτσα
Εκδόσεις Κόκκινη κλωστή δεμένη

Ίρις Σαμαρτζή (εικονογρ.)
Αγγελική Δαρλάση (συγγρ.)
Το παλιόπαιδο
Εκδόσεις Πατάκη

Σοφία Τουλιάτου (εικονογρ.)
Άγγελος Αγγέλου & Έμη Σίνη (συγγρ.)
Πώς να κάνετε έναν ελέφαντα να χορέψει
Εκδόσεις Παπαδόπουλος

ΒΡΑΒΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μαρία Αγγελίδου
Ιστορίες που τις είπε το φως,
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Ελένη Ανδρεάδη
Γίνε πράκτορας του πλανήτη
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Γιάνης Βαρουφάκης
Μιλώντας στην κόρη μου για την οικονομία
Εκδόσεις Πατάκη

Πάνος Τσερόλας
Ο προϊστορικός ζωγράφος (και ένα τερατάκι)
Εκδόσεις Κέδρος

Κρατικά Λογοτεχνικά Βραβεία 2016

Βασίλης Βασιλικός
Θεόδωρος Γρηγοριάδης
Ηλίας Παπαμόσχος
Δημήτρης Αγγελής
Σοφία Κολοτούρου
Σταύρος Ζουμπουλάκης
Γιώργος Βέης
Βασιλεία Γεωργίου
Χρήστος Κολτσίδας
Σοφία Νικολαΐδου

Διονύσης Καψάλης
Βασίλης Κάλφας
Ήρκος Αποστολίδης
Στάντης Αποστολίδης
Leo Marshall
Anna Zimbone
Κώστας Πούλος
Πολυχρόνης Κουτσάκης
Ίρις Σαμαρτζή
Σωτήρης Τριβιζάς
Κατερίνα Σέρβη
Περιοδικό Νέο Επίπεδο
Περιοδικό Δίοδος

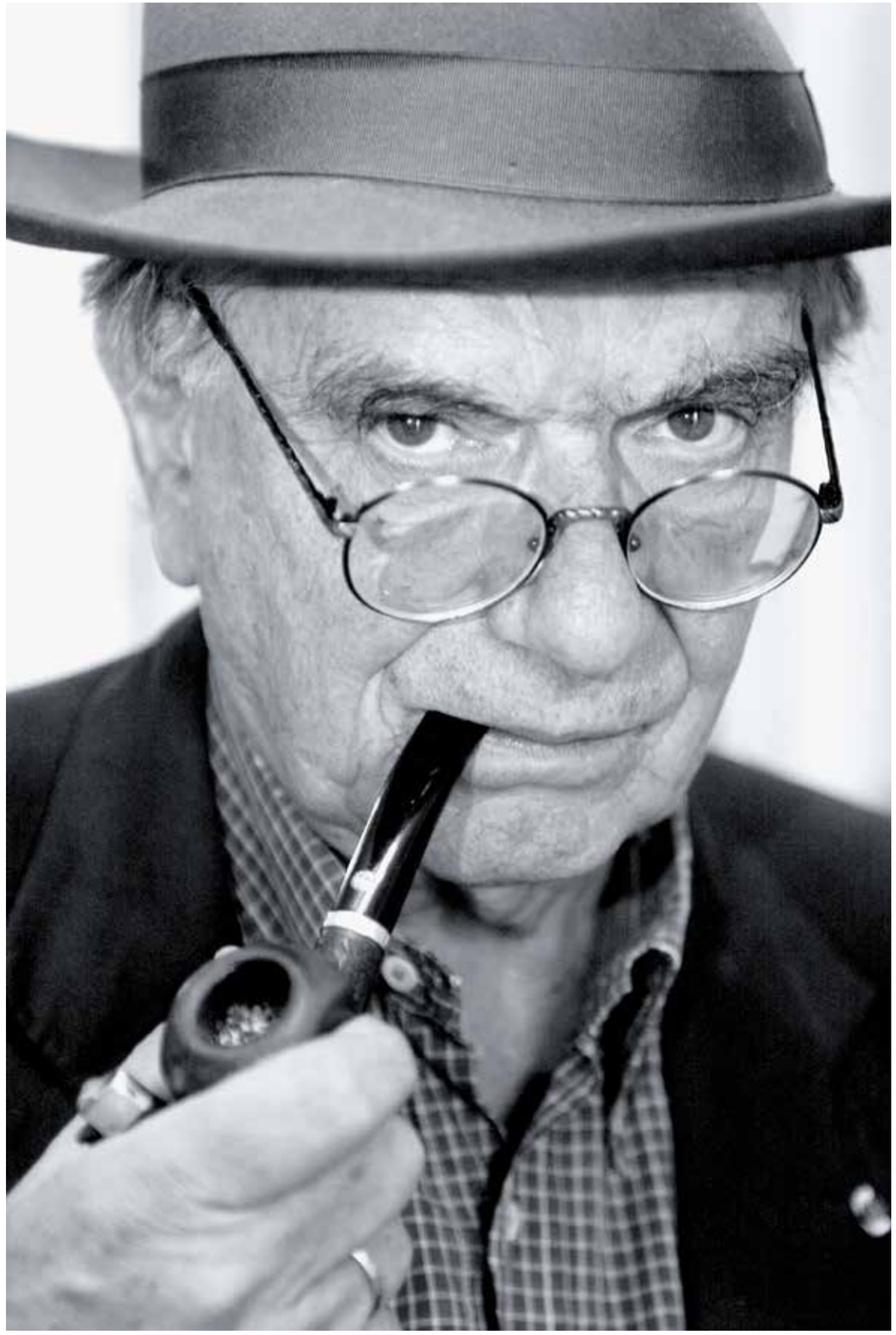

Βασίλης Βασιλικός

Ο Βασίλης Βασιλικός, γεννημένος στην Καβάλα το 1934 και με σπουδές κινηματογράφου στη Νέα Υόρκη, είναι ένας συγγραφέας που εμφανίστηκε αρκετά πρώιμα στα γράμματα με το έργο *Η διήγηση του Ιάσονα*. Στα χρόνια που ακολούθησαν, τα βιβλία του πάντοτε έκαναν ιδιαίτερη αίσθηση και ήταν πάντα σε γόνιμο διάλογο με την ευρωπαϊκή και την αμερικανική λογοτεχνία. Πέρα από τη νεανική τριλογία του *Το φύλλο, το Πηγάδι* και *Το αγγέλιασμα*, ο Βασιλικός είναι ο δημιουργός του μυθιστορηματικού χρονικού *Ζ*, όπου αναπαρέστησε με μεγάλη αφηγηματική δεινότητα τη δολοφονία του βουλευτή Γρηγόρη Λαμπράκη το 1963. Το *Ζ*, με τη μεταφορά του στον κινηματογράφο από τον Κώστα Γαβρά, τον έκανε πολύ γνωστό σε όλο τον κόσμο. Με την αυτοεξορία του σε χώρες της Ευρώπης μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 έγινε ένας από τους διαχρονικά πιο γνωστούς Έλληνες δημιουργούς, ενώ τα βιβλία του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες. Εκτός από το καθεαυτό συγγραφικό του έργο που εξακολουθεί έως σήμερα να είναι δραστικό, ο Βασιλικός ανέπτυξε και έντονη πολιτισμική δράση από δημόσιες θέσεις που κατά καιρούς είχε: στην ελληνική τηλεόραση, ως εκπρόσωπος της Ελλάδας στην Unesco, ως Πρόεδρος της Εταιρείας Συγγραφέων και ως δημιουργός της πολύχρονης τηλεοπτικής εκπομπής *Άξιον εστί*. Έχοντας υπόψη της όλα τα πλούσια και σημαντικά στοιχεία του έργου και της εν γένει προσφοράς του, η Επιτροπή αποφάσισε ομόφωνα να τον τιμήσει με το Μεγάλο Βραβείο Γραμμάτων. (Ε.Κ.Β.)

Ο Βασίλης Βασιλικός γεννήθηκε στην Καβάλα και είναι παντρεμένος με την υψίφωνο Βάσω Παπαντωνίου, με την οποία έχουν αποκτήσει μία κόρη, την Ευρυδίκη. Κατά περιόδους ασχολήθηκε με το γράψιμο σεναρίων, ενώ διετέλεσε αναπληρωτής Γενικός διευθυντής της ΕΡΤ (1981-1984), δημοτικός σύμβουλος Δήμου Αθηναίων (1994-1996 και 2014-2015), πρέσβης επί προσωπικοτήτων της χώρας μας στην UNESCO (1996-2004). Ακόμη, υπήρξε μέλος της ΕΣΗΕΑ, της Εταιρείας Συγγραφέων (Πρόεδρος 2001-2005), της Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques. Έχει τιμηθεί με τον τίτλο του Commandeur des Arts et des Lettres της Γαλλικής Δημοκρατίας καθώς και του επίτιμου διδάκτορα του Πανεπιστημίου Πατρών, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στις έδρες της Φιλολογίας. Στα χρόνια της αυτοεξορίας του σε Παρίσι, Ρώμη, Βερολίνο (1967-1974), δημοσίευσε πολλά βιβλία στο εξωτερικό από τις προσωπικές του «Εκδόσεις 8 1/2» που κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα, σε 2 τόμους, από τις Εκδόσεις Παπαζήση με τον τίτλο *8 1/2*, το 2012. Έχει εκδώσει συνολικά 120 βιβλία και είναι ο πιο πολυμεταφρασμένος Έλληνας πεζογράφος μετά τον Νίκο Καζαντζάκη.
Ανάμεσα στα χίλια βιβλία που πρότεινε πρόσφατα στους αναγνώστες της η αγγλική εφημερίδα *The Guardian* («1000 novels everyone must read», 21.1.2009) περιλαμβάνονται δύο μόνο ελληνικά: ο *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά* του Νίκου Καζαντζάκη και το *Ζ* του Βασίλη Βασιλικού.

Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης γεννήθηκε το 1956 στο Παλαιοχώρι Παγγαίου Καβάλας. Σπούδασε Αγγλική Φιλολογία στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, δίδαξε στη Μέση Εκπαίδευση και συνεργάστηκε με τη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών διοργανώνοντας λογοτεχνικά σεμινάρια. Έχει γράψει εννέα μυθιστορήματα, δύο συλλογές διηγημάτων και μία νουβέλα. Το *Παρτάλι* μεταφράστηκε στα γαλλικά και παρουσιάστηκε ως θεατρικός μονόλογος στο Φεστιβάλ Αθηνών, ενώ η *Δεύτερη γέννα* ανέβηκε ως θεατρικός μονόλογος στο Φεστιβάλ Φιλίππων και Καβάλας. Είναι μέλος της Εταιρείας Συγγραφέων.

Θεόδωρος Γρηγοριάδης
Ζωή μεθόρια

Εκδόσεις Πατάκη

Ο Θεόδωρος Γρηγοριάδης εντάσσει στην πλοκή του βιβλίου του *Ζωή μεθόρια* –το οποίο χαρακτηρίστηκε μυθιστόρημα δρόμου– το κλίμα της γενιάς που ενηλικιώθηκε στα πρώτα χρόνια της μεταπολίτευσης και πορεύτηκε μέσα από κοινωνικοπολιτικές μεταμορφώσεις. Η ηρωίδα του, η Ζωή, που χαρακτηρίζεται από τη ρευστότητα και την επίμονη προσήλωση στην έννοια της ελευθερίας, αυτονομείται και επαναπροσδιορίζεται ξεριζώνοντας από μέσα της εμμονές και δεισιδαιμονίες. (Ε.Κ.Β.)

Όμως ήμασταν μια γενιά –τώρα που τα ξανασκέφτομαι μπορώ και να το γενικεύω– που λατρέψαμε τη θεωρία, δεν ήμασταν πολλοί αλλά έστω, εκείνοι, όσοι σπουδάσαμε μετά τη χούντα, θέλαμε να ενσταλάξουμε μέσα μας και στον περίγυρό μας περισσότερες ιδέες και ελευθερίες. Να γιατί, κορίτσι πράμα, αγαπούσα τα «αγόρια μου», τους φαντάρους, τις πόρνες στο Βαρδάρι που πηγαίναμε να τις δούμε να καιροφυλακτούν στα στενά τις νύχτες, να γιατί είχαμε αναγάγει σε θεωρία τον έρωτα και πολλές φορές τον εξασκούσαμε αμήχανα...

(από το σημειωματάριο της Ζωής)

Ο Ηλίας Λ. Παπαμόσχος γεννήθηκε το 1967 στην Καστοριά. *Η Αλεπού της σκάλας και άλλες ιστορίες* είναι το πέμπτο βιβλίο του. Προηγήθηκαν τα εξής: *Καλό ταξίδι, κούκλα μου...* (Κέδρος 2004), *Του χρόνου κυνήγια* (Κέδρος 2005), *Λειψή αριθμητική* (Κέδρος 2009) και *Ο μυς της καρδιάς* (Μεταίχμιο 2011).

Ηλίας Παπαμόσχος
Η αλεπού της σκάλας
και άλλες ιστορίες

Εκδόσεις Κίχλη

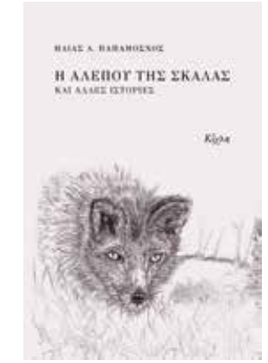

Ο Ηλίας Παπαμόσχος με τρόπο λιτό, κοφτό, σχεδόν λαχανιαστό, καταπιάνεται με θέματα παραδοσιακά της διηγηματογραφίας. Πράγματα απλά και ευτελή, με τον ιδιαίτερο λόγο του Ηλία Παπαμόσχου, μεγαλώνουν και απλώνουν ως εκεί που φτάνει η φαντασία του αναγνώστη. Όλα τα διηγήματα της συλλογής με τίτλο *Η αλεπού της σκάλας και άλλες ιστορίες*, ισότιμα σε αφηγηματική δύναμη, προσφέρουν αφορμές για προβληματισμό. (Ε.Κ.Β.)

Αν κάτι δένει τις ιστορίες αυτού του βιβλίου, σ' ένα βαθύτερο επίπεδο, αυτό είναι ο τόπος· η πυξίδα τους σημαδεύει τον βορρά. Αναρωτιέμαι τελικά μήπως ο τόπος είναι και ο τρόπος, μήπως η γλώσσα είναι το άλλο χώμα, το πνευματικό, από το οποίο αναφύεται το ύφος, που για κάποιους ταυτίζεται με τον άνθρωπο. Μακρά παράδοση συνδέει το διήγημα με τις γενέτειρες των θεραπόντων του, οι υπηρέτες του είδους αυτού φέρουν βαρύ φορτίο στους ώμους τους – βαρύ όσο κι ένα τοπίο. Οι ιστορίες αυτού του βιβλίου επιχειρούν να ισορροπήσουν ανάμεσα στον πεζό και τον ποιητικό λόγο, ανάμεσα στην περιγραφικότητα του πεζού λόγου και την πυκνότητα του ποιητικού.

Ηλίας Λ. Παπαμόσχος

Ο Δημήτρης Αγγελής γεννήθηκε στην Αθήνα το 1973. Είναι ποιητής και δοκιμιογράφος, διευθυντής του περιοδικού *Φρέαρ* και διδάκτωρ Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εκδώσει έξι ποιητικές συλλογές, δοκίμια, μελέτες και διηγήματα. Έχει τιμηθεί με το Βραβείο Λάμπρου Πορφύρα της Ακαδημίας Αθηνών για την ποιητική του συλλογή *Επέτειος*, που κυκλοφορεί και στα ισπανικά, σε μετάφραση της Virginia Lopez Recio.

Δημήτρης Αγγελής
Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου
Εκδόσεις Πόλις

Στο βιβλίο του με τίτλο *Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου*, ο Δημήτρης Αγγελής τολμά, τόσο σε επίπεδο ποιητικού πειραματισμού, όσο και σε επίπεδο ιδεών. Απογυμνωμένος από ωραιοποιήσεις και εξωραϊσμούς, στέκεται μονάχος απέναντι στην ίδια του την τέχνη και εκπέμπει σήματα ζώσας ποιητικής αγωνίας για τον καιρό του. Η εικονοπλαστική ικανότητά *του φαίνεται καθαρά και στο εξής ποίημα: Κορίτσι άγουρο η πόλη μου σήμερα / φοβισμένη με λερό φουστανάκι / κάθεται στα σκαλιά της πολυκατοικίας της / απλώνει το χέρι στους περαστικούς / μαζεύει σπασμένα δόντια.* (Ε.Κ.Β.)

Η Σοφία Κολοτούρου σπούδασε στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Πήρε το πτυχίο της το 1998 και στη συνέχεια ειδικεύτηκε επί πενταετία στην Κυτταρολογία στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου Κρήτης και τον Άγιο Σάββα Αθηνών. Παρακολούθησε για ένα χρόνο μαθήματα Ελληνικού πολιτισμού, ενώ σήμερα φοιτά στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Δημιουργική Γραφή». Έχει αναπτύξει ακτιβιστική δραστηριότητα πάνω στα προβλήματα ακοής και ειδικότερα στη μεταγλωσσική κώφωση, από την οποία πάσχει και η ίδια.

Σοφία Κολοτούρου
Η τρίτη γενιά
Εκδόσεις Τυπωθήτω

Αφηγηματικά ή αυτοβιογραφικά ποιήματα για τα βιωμένα παρόντα είναι αυτά της Σοφίας Κολοτούρου στο βιβλίο της με τίτλο *Η τρίτη γενιά*, η οποία έχει επιστρέψει από τον ελεύθερο στίχο στο μέτρο, στο στροφικό ομοιοκατάληκτο σύστημα. Διαυγή, ευαίσθητα, λυρικά, αξίζουν όχι μόνο για την ανάγνωση και ιδίαν απόλαυση αλλά γιατί ανοίγουν τον δρόμο, εκπαιδεύουν τον αναγνώστη στην εκτίμηση και την απόλαυση της παλαιότερης έμμετρης ποίησης. (Ε.Κ.Β.)

Ο Σταύρος Ζουμπουλάκης γεννήθηκε το 1953 στη Συκιά Λακωνίας. Σπούδασε Νομική και Φιλολογία στην Αθήνα και Φιλοσοφία στο Παρίσι. Υπηρέτησε πολλά χρόνια στη Μέση Εκπαίδευση. Από το 1998 ως το 2012 ήταν διευθυντής του περιοδικού *Νέα Εστία*. Είναι πρόεδρος, από το 2008, του Δ.Σ. του Βιβλικού Ιδρύματος «Άρτος Ζωής» και, από το 2013, του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος. Το 2015 αναγορεύτηκε επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Σταύρος Ζουμπουλάκης
Υπό το φως του μυθιστορήματος
Εκδόσεις Πόλις

Καλογραμμένη συλλογή δοκιμίων του Σταύρου Ζουμπουλάκη, με τίτλο *Υπό το φως του μυθιστορήματος*, για δέκα μυθιστορήματα οκτώ πεζογράφων παγκοσμίου εμβέλειας, συνοδευόμενα από ένα εισαγωγικό κείμενο για τον Θερβάντες, πατέρα του ευρωπαϊκού αυτού λογοτεχνικού είδους, και ένα επίμετρο στο οποίο διατυπώνονται απορίες και ερωτήματα για τη σχέση παγκοσμιοποίησης και μυθιστορήματος. Ύφος γλαφυρό, βαθιά γνώση του θέματος, λόγος νηφάλιος και απαλλαγμένος από προσκολλήσεις σε βαριά και δυσνόητα θεωρητικά σχήματα, κάνουν ευχάριστη και επωφελή την ανάγνωση για κάθε ενδιαφερόμενο. (Ε.Κ.Β.)

Τα δοκίμια που απαρτίζουν το παρόν βιβλίο είναι κείμενα ενός αναγνώστη που διαβάζει μυθιστορήματα, και που ορισμένα από αυτά τον κέντρισαν να τα συζητήσει. Είναι κείμενα υποκειμενικά, μα όχι αυθαίρετα, που θέλουν να συναντήσουν άλλους αναγνώστες. Πιστεύω ότι το μυθιστόρημα σκέφτεται, με τρόπο αινιγματικό, τη ζωή και τον κόσμο, και γι' αυτό όποιος καταφεύγει στην ανάγνωση παλαιότερων ή σύγχρονων, ελληνικών ή ξένων μυθιστορημάτων θέλει ακριβώς, συνειδητά ή ανεπίγνωστα, να ξεδιαλύνει λίγο το αίνιγμα της ζωής του, να φωτίσει το μυστήριό της, μα και να διευρύνει τα όρια της δικής του κατανόησης του κόσμου και των ανθρώπων. (...) Το γεγονός ότι συζητιούνται αυτά και όχι άλλα είναι, σε μεγάλο βαθμό, συμπτωματικό και πάντως δεν έχει αξιολογικό χαρακτήρα. Θα μπορούσε να ήταν και άλλα.

Σταύρος Ζουμπουλάκης

Ο Γιώργος Βέης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1955. Δημοσίευσε πρώτη φορά ποίηση στη *Νέα Εστία* το 1970. Μεταξύ άλλων, διετέλεσε Πρέσβης-Μόνιμος Αντιπρόσωπος στην UNESCO. Του έχει απονεμηθεί ο Ανώτερος Ταξιάρχης του Φοίνικος για τις υπηρεσίες του στον διπλωματικό κλάδο. Το 2010 βραβεύτηκε από το Ίδρυμα Πέτρου Χάρη της Ακαδημίας Αθηνών για το σύνολο του ποιητικού του έργου. Το 2000 βραβεύτηκε με το Κρατικό Βραβείο Μαρτυρίας για το βιβλίο του *Ασία, Ασία* και το 2010 με το Κρατικό Βραβείο Μαρτυρίας για το βιβλίο του *Από το Τόκιο στο Χαρτούμ*.

Γιώργος Βέης
Παντού
Μαρτυρίες, μεταμορφώσεις

Εκδόσεις Κέδρος

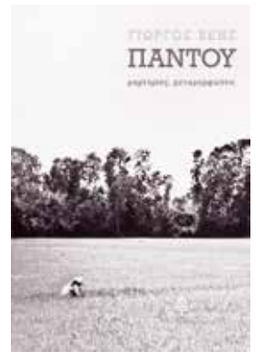

Το βιβλίο του Γιώργου Βέη, με τίτλο *Παντού. Μαρτυρίες, μεταμορφώσεις*, περιέχει ταξιδιωτικές εντυπώσεις από ενδιαφέροντες, όσο και άγνωστους στο ελλαδικό κοινό, χώρους της Άπω Ανατολής, τους οποίους γνωρίζει άριστα ο συγγραφέας. Αφήγηση σε γλώσσα ρέουσα, κάποτε ποιητική, με υψηλές λογοτεχνικές αξιώσεις – όπως συμβαίνει, άλλωστε, στα σχετικά γραπτά του Βέη. Σιγκαπούρη, Κόλπος της Γουινέας, Κίνα, Ταϊβάν, Κορέα, Μαλαισία, Ιαπωνία, Ινδονησία και πρόσωπα, τοπία, έθιμα και ποικίλα γεγονότα του ιστορικού παρελθόντος τους, γίνονται οικεία στον αναγνώστη και του τραβούν το ενδιαφέρον, ωθώντας τον να διαβάσει το βιβλίο απνευστί. Σχετικό φωτογραφικό παράρτημα και ένα επιλογικό κείμενο για τη Σάμο ολοκληρώνουν ένα άρτιο αισθητικά και τυποτεχνικά βιβλίο. (Ε.Κ.Β.)

Ο ταξιδιωτικός χωρόχρονος αποτελεί, μεταξύ άλλων, το διευρυμένο, ανοιχτό πεδίο των φαινομένων, τα οποία κατά κάποιον τρόπο ξαναγράφει, μάλλον αντιγράφει κατά το δοκούν, ο συγγραφέας. Ως εξειδικευμένος ταριχευτής συγκινήσεων, καλείται να γεωγραφήσει, κατά κύριο λόγο, τα πάθη και τα όνειρα των ανθρώπων, την πίστη τους σε διάφορες αξίες, βεβαίως τη χαρμολύπη των αφιξαναχωρήσεων, αλλά και τη γοητευτική παλιλλογία του ξένου κόσμου. Αποτελώντας τους πυλώνες μιας αεικίνητης γραφής οριακής αυτογνωσίας, που δόξασε πρώτος στη Δύση ο Ηρόδοτος, τα γεωφυσικά καταπιστεύματα είναι θέσει τα απώτερα, αλλά δυνάμει τα σημαντικότατα πεδία δράσης ενός εαυτού ο οποίος θέλει διακαώς να αναβαθμιστεί σε εποπτικό, κοσμικό εγώ. (...) Η αλήθεια είναι ότι ταξιδεύουμε αενάως. Δηλαδή ακόμη και μέσα στα όνειρα των άλλων. Δηλαδή θέλοντας και μη. Το συναρπαστικότερο μέρος του ταξιδιού είναι μάλλον η ανάμνησή του. Ίσως διότι την επινοούμε σ' έναν βαθμό. Αυτό θα πει επιστροφή.

Γιώργος Βέης

Η Βασιλεία Γεωργίου είναι γιατρός. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1991.

Βασιλεία Γεωργίου
Η έκτη μέρα
Εκδόσεις Γαβριηλίδη

Το βιβλίο της Βασιλείας Γεωργίου *Η έκτη μέρα* είναι ένα πεζογράφημα που ασχολείται με το κρίσιμο θέμα των ορίων ανάμεσα στη ζωή και τον θάνατο. Η Γεωργίου κατορθώνει με διαυγή και λιτό τρόπο να παρουσιάσει την περίπτωση ενός ανθρώπου ο οποίος, ενώ είναι νεκρός, εξακολουθεί να ζει όπως πριν από τον θάνατό του. (Ε.Κ.Β.)

Μια μηχανή αυτοκινήτου, ένα σκυλί που γάβγιζε στο απέναντι μπαλκόνι, οι αχνές ομιλίες των ανθρώπων που περπατούσαν στο δρομάκι από κάτω, όλοι αυτοί ήταν ήχοι που έφταναν στα αυτιά του τόσο απόκοσμα, σαν να ήταν ο ίδιος ζωντανός και όλοι οι άλλοι φαντάσματα.

Ο Χρήστος Κολτσίδας γεννήθηκε στην Καρδίτσα το 1991. Είναι απόφοιτος της Φιλοσοφικής Σχολής του ΑΠΘ.

Χρήστος Κολτσίδας
Τα ορεινά
Εκδόσεις Μελάνι

Το βιβλίο του Χρήστου Κολτσίδα *Τα ορεινά* είναι μια συλλογή ποιημάτων που ανήκουν στη σχετική ποιητική παράδοση του Μάρκου Μέσκου, του Μιχάλη Γκανά και του Τάσου Πορφύρη. Ο κόσμος αυτών των ποιημάτων είναι η ορεινή ελληνική ενδοχώρα και ο πόνος για την καταστροφή της. (Ε.Κ.Β.)

Καθώς σκύβω δίπλα στη φωτιά / μες στο καπνισμένο δωμάτιο / τα ρούχα των περαστικών που φαντάζομαι / μυρίζουν κρεμμύδι και βρεγμένο ξύλο // Είναι μια τρύπα που μέσα της ακινητοποιείται η σκόνη / και ξεχνιέμαι στον ουράνιο θόλο / Σαλεύει η μούχλα του τοίχου / Μόνο ο χειμώνας ταιριάζει σ' αυτόν τον τόπο / και συντονίζομαι με το αντικείμενό μου / Φυλάω στα μάτια μου τον παλμό του // Νομίζω ότι βυθίζομαι και ότι / δεν υπάρχω.

Ειδικό Βραβείο 2016

Βιβλίου που προάγει σημαντικά τον διάλογο πάνω σε ευαίσθητα κοινωνικά θέματα

Η Σοφία Νικολαΐδου έχει εκδώσει μυθιστορήματα, συλλογές διηγημάτων, μελέτες και μεταφράσεις. Το μυθιστόρημά της *Χορεύουν οι ελέφαντες* (Μεταίχμιο 2012) μεταφράστηκε στα αγγλικά και κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο Melville House. Το μυθιστόρημά της *Απόψε δεν έχουμε φίλους* (Μεταίχμιο 2010) μεταφράστηκε στα εβραϊκά και κυκλοφορεί από τον εκδοτικό οίκο Kester Books. Για το βιβλίο αυτό τιμήθηκε με το βραβείο του περιοδικού *(δε)κατα* (Athens Prize for Literature 2010). Διδάσκει δημιουργική γραφή στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εργάζεται ως φιλόλογος σε σχολείο.

Σοφία Νικολαΐδου
Καλά και σήμερα

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Η γραφή της Σοφίας Νικολαΐδου στο βιβλίο της με τίτλο *Καλά και σήμερα* διακρίνεται για την ευθύτητα και την τόλμη της σε ένα εξαιρετικά ευαίσθητο προσωπικό θέμα, για το οποίο ο ευθύς δημόσιος λόγος σπανίζει, παρά τον μεγάλο αριθμό ανθρώπων που αφορά. Οι εγνωσμένες λογοτεχνικές αρετές της συγγραφέως σε συνδυασμό με την αμεσότητα της ημερολογιακής γραφής δημιουργούν ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον και συναρπαστικό ανάγνωσμα. (Ε.Κ.Β.)

Ένα ημερολόγιο που καταγράφει εν θερμώ όσα έζησα, όσα έμαθα, όσα σκέφτηκα, όσα φοβήθηκα και όσα έλπισα τους μήνες που πάλεψα με την αρρώστια. Διαγνώστηκα με καρκίνο του μαστού στις 22 Σεπτεμβρίου του 2014. Έκανα μαστεκτομή την 1η Οκτωβρίου και άρχισα χημειοθεραπεία στις 29 του ίδιου μήνα. Αυτό είναι το χρονικό του καρκίνου στο δικό μου στήθος.

Μέχρι να νοσήσω, είχα την αλαζονεία του υγιούς. Δεν πίστευα ότι μπορούσε να μου συμβεί. Είχα φίλες που νόσησαν. Νόμιζα ότι καταλάβαινα τι πέρασαν. Δεν είχα ιδέα. Άρχισα να γράφω αυτό το βιβλίο από την πρώτη μέρα που έσκασε η βόμβα. Ήταν το φάρμακο και η θεραπεία μου. Αν κάτι μου έμαθε η αρρώστια (και μου έμαθε πολλά), είναι ότι η καθεμία από μας είναι η ατομική της περίπτωση. Το σώμα βιώνει την ασθένεια και τη θεραπεία με τον δικό του τρόπο.

«Δεν υπάρχουν ασθένειες, υπάρχουν ασθενείς» είχε πει ο αρχαίος ημών Ιπποκράτης. Πέρασαν αιώνες, για να καταλήξουμε, ξανά, σ' αυτήν την τόσο βαθιά –και τόσο αυτονόητη– φράση.

Σοφία Νικολαΐδου

Βραβείο Μετάφρασης Έργου 2016

Ξένης Λογοτεχνίας στην Ελληνική Γλώσσα

Ο Διονύσης Καψάλης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1952. Σπούδασε Κλασική και Αγγλική Φιλολογία στις ΗΠΑ (1970-1974) και Νεοελληνική Φιλολογία στο Λονδίνο (1981-1984), όπου επίσης δίδαξε για δύο χρόνια. Από το 1978 έχει δημοσιεύσει ποιητικά βιβλία, δοκίμια, ποιητικές μεταφράσεις, άρθρα, μελέτες και βιβλιοκρισίες σε διάφορα περιοδικά και εφημερίδες. Από το 1986 ως το 1997 εργάστηκε ως υπεύθυνος εκδόσεων στο Βιβλιοπωλείον της Εστίας. Από τον Σεπτέμβριο του 1998 εργάζεται στο Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, όπου, από τον Νοέμβριο του 1999, κατέχει τη θέση του διευθυντή. Έχει επίσης τιμηθεί με το Βραβείο Ιδρύματος Κώστα & Ελένης Ουράνη Ακαδημίας Αθηνών (1999).

Διονύσης Καψάλης
Άμλετ
του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ

Εκδόσεις Gutenberg

Το έργο του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, *Άμλετ*, που συγκαταλέγεται στα μεγάλα έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας, αποτέλεσε από τον 19ο αιώνα ως τις μέρες μας ένα κείμενο με το οποίο αναμετρήθηκαν οι Έλληνες μεταφραστές (στην πλειονότητά τους λογοτέχνες ή άνθρωποι του θεάτρου). Είναι αυτονόητο ότι καθεμία από τις μεταφράσεις αυτές ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της εποχής της και στους σκοπούς για τους οποίους έγινε. Συνεπώς απηχεί τις γενικότερες γλωσσικές, αισθητικές και ιδεολογικές επιλογές, εκφράζει ωστόσο και τη σχέση του μεταφραστή με το κείμενο, απόρροια προφανώς της γενικότερης παιδείας του και της γλωσσικής του ευαισθησίας. Ο Διονύσης Καψάλης είχε να αντιμετωπίσει ένα κείμενο των αρχών του 17ου αιώνα και να το αποδώσει όχι μόνο πιστά προς το πρωτότυπο αλλά και σε λόγο κατάλληλο για να ακουστεί σε μια θεατρική παράσταση. Είναι πράγματι αξιοσημείωτο ότι στο κείμενό του αποδίδονται όχι μόνο οι ρυθμοί του κειμένου, αλλά και οι σιωπές που υπογραμμίζουν τον θεατρικό λόγο. Ο μεταφραστής προχώρησε πέρα από την αναζήτηση ισοδυναμιών στα λεξικά, πέρα από την πιστότητα, προτείνοντας αξιοσημείωτες επιλογές στην απόδοση δύσκολων χωρίων, αντιμετωπίζοντας και λύνοντας επιτυχώς προβλήματα στο σημασιολογικό, υφολογικό και πραγματολογικό επίπεδο. Η μεγάλη δυσκολία του κειμένου και το άρτιο μεταφραστικό αποτέλεσμα, σε συνδυασμό με τη θέση του εν λόγω θεατρικού έργου στον παγκόσμιο λογοτεχνικό κανόνα, αιτιολογούν την απονομή του βραβείου. (Ε.Κ.Β.)

Ο Βασίλης Κάλφας είναι καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Έχει δημοσιεύσει τα βιβλία: *Επιστημονική πρόοδος και ορθολογικότητα* (*Σύγχρονα Θέματα* 1983˙ β' έκδοση Νήσος 1997), *Πλάτων, Τίμαιος* (κριτική έκδοση, Πόλις 1995), *Αριστοτέλης, Περί Φύσεως* (κριτική έκδοση, Πόλις 1999), *Φιλοσοφία και επιστήμη στην αρχαία Ελλάδα* (Πόλις 2005), *Αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι* (μαζί με τον Γιώργο Ζωγραφίδη, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών 2006), *Αριστοτέλης, Μετά τα Φυσικά, Βιβλίο Α'* (κριτική έκδοση, Πόλις 2009) και *Αριστοτέλης, Περί γενέσεως και φθοράς* (κριτική έκδοση, Νήσος 2011), κ.ά.

Βασίλης Κάλφας

Φυσικά

Αριστοτέλη

Εταιρεία Μελέτης των Επιστημών του Ανθρώπου, Εκδόσεις Νήσος

Το βιβλίο *Φυσικά* του Αριστοτέλη προσθέτει ένα ακόμα έργο στη σειρά που διευθύνει ο Βασίλης Κάλφας με τον Παντελή Μπασάκο, αποβλέποντας στη μετάφραση όλων των συγγραμμάτων του Αριστοτέλη. Περιλαμβάνει εισαγωγή, βιβλιογραφία, γλωσσάρι, ευρετήρια και σημειώσεις. Ο Βασίλης Κάλφας μεταφράζει το εκτενέστατο, δύσκολο και συχνά δύστροπο κείμενο των *Φυσικών* με γνώση, επάρκεια και ευαισθησία, προσφέροντας ένα ακριβές, εύληπτο και ευανάγνωστο νεοελληνικό κείμενο. Πρόκειται για υποδειγματική εργασία από κάθε άποψη, που εντάσσεται σε ολοκληρωμένο και μακρόπνοο αρχαιογνωστικό πρόγραμμα. (Ε.Κ.Β.)

Τα Φυσικά *είναι το αριστοτελικό κείμενο που διαβάστηκε περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο στην ιστορία της σκέψης, το έργο που εξασφάλισε στην αριστοτελική φιλοσοφία την ξεχωριστή της μοίρα. Κατά τον Χάιντεγκερ, τα* Φυσικά *του Αριστοτέλη είναι το «κρυφό θεμέλιο της Δυτικής Φιλοσοφίας».*
Στην αριστοτελική εγκυκλοπαίδεια της γνώσης η επιστήμη που κατέχει την κυρίαρχη θέση είναι χωρίς αμφιβολία η «φυσική», η θεωρητική δηλαδή γνώση των φυσικών όντων και της διαρκούς μεταβολής τους. Αν σκεφτεί κανείς ότι για τον Αριστοτέλη τα μόνα όντα που υπάρχουν είναι οι ατομικές συγκεκριμένες οντότητες, η φυσική μοιάζει να μελετά την ολότητα της ύπαρξης. Τα Φυσικά *είναι ένα σύνολο πραγματειών ή μαθημάτων, όπου ο Αριστοτέλης εισάγει μεθοδικά τις βασικές έννοιες με τις οποίες προσεγγίζει τον φυσικό κόσμο: ύλη, τέσσερα αίτια, τελεολογία, κίνηση, άπειρο, τόπος, κενό, χρόνος, συνέχεια, Κινούν Ακίνητο.*

Ο Ήρκος Ρ. Αποστολίδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1957. Τελείωσε τη Φιλοσοφική Αθηνών. Αυτοχαρακτηρίζεται μάλλον ως συγγραφέας και ιστορικός. Συνεργάστηκε με τον πατέρα του Ρένο και τον αδερφό του Στάντη στην επτάτομη *Ανθολογία της Νεοελληνικής Γραμματείας* και, από το 1985, από κοινού μετέφρασαν και σχολίασαν το μνημειώδες έργο του Γερμανού ιστορικού Droysen (6 τόμοι –Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών). Μετά τον θάνατο του Ρένου συνεχίζει την έκδοση παλαιών και νέων κειμένων του, καθώς και τη μετάφραση και τον σχολιασμό θεμελιωδών έργων της αρχαίας ελληνικής και της νεότερης ευρωπαϊκής γραμματείας.

Ο Στάντης Ρ. Αποστολίδης γεννήθηκε το 1961 και σπούδασε Φιλολογία στην Αθήνα. Συνεργάστηκε με τον αδερφό του Ήρκο στην εξάτομη έκδοση *Ιστορίας του Ελληνισμού* του κλασικού Γερμανού ιστορικού J. G. Droysen, στην *Ανθολογία της Νεοελληνικής Γραμματείας*, στα *Άπαντα* του Καβάφη, κ.ά. Έχει επιμεληθεί ιστορικές μελέτες για την Αναγέννηση και το Βυζάντιο και αρκετά έργα κλασικής ευρωπαϊκής λογοτεχνίας κ.ά. Διατήρησε επί 19 χρόνια τακτική στήλη βιβλιοκριτικής στη «Βιβλιοθήκη» της *Ελευθεροτυπίας*. Διδάσκει στην Ιόνιο Σχολή Αρχαία, Ευρωπαϊκό πολιτισμό και Φιλοσοφία και γνωρίζει τις τέσσερις βασικές ευρωπαϊκές γλώσσες.

Ήρκος & Στάντης Ρ. Αποστολίδης

Μέγας Αλέξανδρος

Οι πρώτες πηγές. Τα αποσπάσματα των αρχαίων ιστορικών

Εκδόσεις Gutenberg

Το έργο *Μέγας Αλέξανδρος: Οι πρώτες πηγές. Τα αποσπάσματα των αρχαίων ιστορικών* συγκεντρώνει τα σωζόμενα αποσπάσματα από τα απολεσθέντα ελληνικά και λατινικά ιστορικά συγγράμματα της αρχαιότητας για τον Μέγα Αλέξανδρο. Καρπός σχολαστικής έρευνας, περιλαμβάνει μεταφράσεις, γενική εισαγωγή και εκτενή σχόλια για κάθε πηγή. Το συνολικό εγχείρημα είναι ένα πρωτότυπο και πολύτιμο εργαλείο για τους ειδικούς μελετητές αλλά και χρήσιμο ανάγνωσμα για το ευρύτερο κοινό. Φωτίζει μια εποχή από πολλές και διαφορετικές πλευρές. Ο τόμος περιλαμβάνει επίσης πλούσια βιβλιογραφία, αναλυτικά ευρετήρια και πίνακες. Όλες οι μεταφράσεις είναι γλαφυρές και άρτιες. (Ε.Κ.Β.)

Πρόκειται για τα αποσπάσματα των χαμένων έργων 42 ιστορικών, που έγραψαν αποκλειστικά για τη μορφή του Μακεδόνα στρατηλάτη και οι οποίοι ήταν είτε σύγχρονοί του και συμμέτοχοι της ασιατικής εκστρατείας, είτε μεταγενέστεροι (ως τα ρωμαϊκά χρόνια). Τα κείμενα αυτών συγκρότησαν τη βάση των γνωστών βιογραφιών του Μεγάλου Αλεξάνδρου, από τον Αρριανό, τον Πλούταρχο, τον Διόδωρο κ.ά. Πλήρης συλλογή του απαραίτητου υλικού για την κριτική των πηγών, με συνοδευτικά βιογραφικά και εργογραφικά σημειώματα για κάθε συγγραφέα, διαφωτιστικούς πίνακες και λεπτομερή ευρετήρια – απόσταγμα της τριακονταετούς ενασχόλησης των Ήρκου και Στάντη Ρ. Αποστολίδη με την περίοδο του Ελληνισμού. Πολύτιμο βοήθημα για τον ιστορικό μελετητή και την πανεπιστημιακή έρευνα και διδακτική.

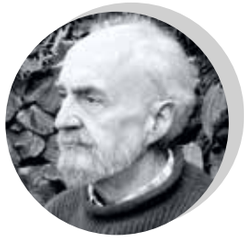

Ο Leo Marshall γεννήθηκε στην Αγγλία και σπούδασε στο Λονδίνο και στην Οξφόρδη. Έχει μεταφράσει διηγήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, ένα βιβλίο του Νίκου Γαβριήλ Πεντζίκη, καθώς και δύο έργα του Σωτήρη Δημητρίου. Για τη μετάφραση του μυθιστορήματος του Σωτήρη Δημητρίου *Ν' ακούω καλά τ' όνομά σου*, βραβεύτηκε με το Βραβείο Μετάφρασης του Ελληνικού Ιδρύματος Πολιτισμού.

Leo Marshall
Mariambas
του Γιάννη Σκαρίμπα

Centre for Byzantine, Ottoman and Modern Greek Studies

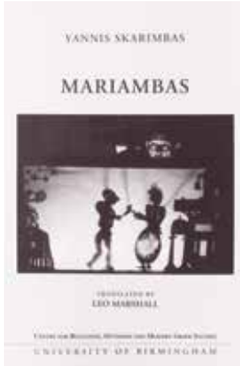

Ο *Μαριάμπας*, μοντερνιστικό μυθιστόρημα του 1935, χαρακτηρίστηκε ήδη στην εποχή του «αλλόκοτο έργο», «με τρόπο γραφής σχεδόν υπερρεαλιστικό». Πρόκειται για δύσκολο κείμενο, αφού παρουσιάζει αυτό που προσφυώς ονομάστηκε «αυτοδίδακτο σκαριμπικό στυλιζάρισμα» με λεξιπλασία, ανάμειξη υφών (από ρομαντικό του 19ου έως αργκό της εποχής) και λογοπαίγνια. Ο Leo Marshall, έμπειρος μεταφραστής δύσκολων κειμένων του 19ου και 20ού αιώνα, κατόρθωσε να ανταποκριθεί με επιτυχία στις δυσκολίες διατηρώντας τον κοφτό ρυθμό του πρωτοτύπου και εισάγοντας κάποιες ελευθερίες (όπως π.χ. η απόδοση των κυρίων ονομάτων των ηρώων με αγγλοφανή αντίστοιχα τα οποία ωστόσο αποδίδουν εν πολλοίς επιτυχημένα τη συγκεκαλυμμένη σημασία των ελληνικών ονομάτων). Η μετάφραση του *Μαριάμπα* είναι η δέκατη κατά σειρά μετάφραση μιας αξιέπαινης πρωτοβουλίας που ξεκίνησε το 1995 στο Centre for Byzantine, Ottoman and Modern Greek Studies με τη γενική εποπτεία του καθηγητή Δημήτρη Τζιόβα, ο οποίος υπογράφει και τις κατατοπιστικές για το αγγλικό κοινό εισαγωγές. (Ε.Κ.Β.)

Η Anna Zimbone, τακτική καθηγήτρια της Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας και Μεσαιωνικής και Νεότερης Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Κατάνης, έχει γράψει πολυάριθμες μελέτες ακολουθώντας δύο παράλληλες ερευνητικές κατευθύνσεις: α. την πρώιμη Λογοτεχνία (ιδιαίτερα τα Ιπποτικά Βυζαντινά Μυθιστορήματα σε δημώδη γλώσσα του 14ου-15ου αι.), β. τις μορφές της νεοελληνικής πεζογραφίας του 19ου-20ού αι. (από τον Βιζυηνό έως τους Παπαδιαμάντη, Πολυλά, Ροΐδη, Θεοτόκη, Χατζή, Ιωάννου).

Anna Zimbone
Un marito di Syros
του Εμμανουήλ Ροΐδη

Εκδόσεις Lussografica

Η δίγλωσση έκδοση *Un marito di Syros* περιλαμβάνει έντεκα αφηγήματα του Εμμανουήλ Ροΐδη. Η μεταφράστρια Anna Zimbone κατόρθωσε να μεταφέρει με επιτυχία στην ιταλική γλώσσα την αστραφτερή καθαρεύουσα του στυλίστα Ροΐδη με τα αλλεπάλληλα λογοπαίγνια, την ειρωνεία και το χιούμορ. Το βιβλίο είναι εξαιρετικά επιμελημένο, με βιβλιογραφία για τον συγγραφέα, βιογραφικό του και σημειώσεις πολύ χρήσιμες για το ξένο αναγνωστικό κοινό. Στη μεταφράστρια ανήκει και η κατατοπιστική εισαγωγή. Η Anna Zimbone, διακεκριμένη καθηγήτρια Νεοελληνικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας στο Πανεπιστήμιο της Κατάνης, έχει γράψει μελέτες για τη μεσαιωνική και τη νεότερη ελληνική λογοτεχνία και έχει ασχοληθεί συστηματικά με μεταφράσεις έργων παλαιότερων (Ιάκωβου Πολυλά, Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, Κωνσταντίνου Θεοτόκη και Γεώργιου Βιζυηνού) και νεότερων δημιουργών (Γ. Ιωάννου). Καθώς συνδυάζει τις ιδιότητες της ερευνήτριας, της μελετήτριας και της κριτικού των έργων, οδηγείται στη μετάφραση έχοντας εξασφαλίσει προηγουμένως ερευνητική οικειότητα με το κείμενο. Το 2002 βραβεύτηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού για την ιταλική μετάφραση διηγημάτων του Βιζυηνού (Gheorghios Viziinòs, *L'unico viaggio della sua vita e altre storie*, Αιώρα 2001). (Ε.Κ.Β.)

Ο Κώστας Πούλος γεννήθηκε στον Ελικώνα της Βοιωτίας. Σπούδασε Φιλολογία στα Πανεπιστήμια Αθηνών, Würzburg και Μονάχου και υπηρέτησε ως εκπαιδευτικός σε γυμνάσια και λύκεια, ημερήσια και εσπερινά, στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει γράψει, μεταφράσει και διασκευάσει πλήθος βιβλίων για μεγάλους και κυρίως για παιδιά σε συνεργασία με πολλούς εκδοτικούς οίκους (Λιβάνης, Μπουκουμάνης, Το Ροδακιό, Παπαδόπουλος, Μεταίχμιο). Επίσης έχει ασχοληθεί με αναγνώσεις, επιμέλειες και κριτικές/παρουσιάσεις βιβλίων σε περιοδικά και εφημερίδες. Έργα του έχουν μεταφραστεί σε άλλες γλώσσες και έχουν ανεβεί στο θέατρο. Από τις εκδόσεις Μεταίχμιο κυκλοφορεί ακόμα το βιβλίο του *Σιγά τα αυγά*.

Κώστας Πούλος
Παππού;

Εκδόσεις Μεταίχμιο

Στο βιβλίο *Παππού;* του Κώστα Πούλου περιγράφεται η τρυφερή σχέση παππού και εγγονού, μέσα από τα απλά, καθημερινά πράγματα και συνήθειες που μοιράζονται, όπως η εκμάθηση των αριθμών, το κρυφτό, η αγάπη για τα φυτά. Μια σχέση που αναπτύσσεται φυσικά, όπως αναπτύσσεται και η Κίκα (αγαπημένο φυτό και των δύο). Το δέσιμο των δυο τους μεγάλο και η αγάπη τους προσεγγίζει το άπειρο, το οποίο αποτελεί και αναζήτηση του μικρού πρωταγωνιστή. Η απώλεια της γιαγιάς στέκεται παράμερα στην αφήγηση ως σκιά, αλλά χωρίς έντονους συναισθηματισμούς, και υπενθυμίζει το αναπόφευκτο. Το αναπόφευκτο, δηλαδή ο θάνατος του παππού, χωρίς να ανακοινώνεται άμεσα από την αφήγηση, αφήνεται ως υπονοούμενο στο τέλος του βιβλίου, όπου κάθε αναγνώστης μπορεί να κάνει τις δικές του σκέψεις και συνειρμούς, αφήνοντας ένα σχεδόν ανοιχτό τέλος μέσα από μια ερώτηση αναζήτησης «παππού;». Η εικόνα του τέλους αποτελεί ένα παράλληλο κείμενο που συμπληρώνει αλλά και νοηματοδοτεί εκ νέου το λεκτικό κείμενο. Παράλληλα με το βασικό θέμα του βιβλίου, αξιοποιείται η λαϊκή παράδοση αλλά και στίχοι από δημοφιλή τραγούδια μιας παλαιότερης εποχής, στοιχεία που εμπλουτίζουν διακειμενικά την αφήγηση. (Ε.Κ.Β.)

Γελάμε μαζί και λέμε αστεία, τους αγαπούμε και μας αγαπούν και τρέχουμε και κρυβόμαστε και παίζουμε κυνηγητό και κρυφτό και κάποτε ψάχνουμε, ψάχνουμε, αλλά δεν μπορούμε να τους βρούμε, γιατί έχουν κρυφτεί καλά στην καλύτερη κρυψώνα: στην καρδιά μας... Ένα βιβλίο που έχει θέμα την απώλεια, χωρίς όμως να βαραίνει με λύπη ή με διδακτισμό, χωρίς να χρυσώνει το χάπι, χωρίς να είναι γραμμένο επίτηδες. Ένα παιδάκι χάνει τον παππού του, με τον οποίον έκανε ένα σωρό πράγματα. Κι όπως μαθαίνει το άπειρο των αριθμών, μαθαίνει και το αξεχώριστο της χαράς από τη λύπη μέσα στην καρδιά των ανθρώπων. Και το αξεχώριστο της ζωής από τον θάνατο.

Ο Πολυχρόνης Κουτσάκης γεννήθηκε το 1974 στα Χανιά. Το *Μια ανάσα μόνο* είναι το όγδοο μυθιστόρημά του και το δέκατο πέμπτο βιβλίο του συνολικά. Έχει γράψει ακόμα έξι θεατρικά έργα που έχουν εκδοθεί στον Καναδά και μία ποιητική συλλογή που έχει εκδοθεί στην Ελλάδα.
Έχει τιμηθεί δύο φορές με το Κρατικό Βραβείο Θεατρικού Έργου από το Υπουργείο Πολιτισμού. Θεατρικά έργα του έχουν παιχθεί και βραβευθεί στη Νέα Υόρκη και σε άλλες πόλεις των Ηνωμένων Πολιτειών, καθώς και στην Αγγλία και στην Ελλάδα. Έζησε για τρία χρόνια στον Καναδά, όπου ήταν Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών στο McMaster University. Από τον Ιανουάριο του 2009 είναι Επίκουρος Καθηγητής στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

Πολυχρόνης Κουτσάκης
Μια ανάσα μόνο

Εκδόσεις Πατάκη

Το βιβλίο *Μια ανάσα μόνο* του Πολυχρόνη Κουτσάκη αποτελεί το δεύτερο μέρος μιας τριλογίας που ξεκίνησε με το βιβλίο *Καιρός για ήρωες*. Με σκηνικό δράσης την πόλη των Χανίων, ο συγγραφέας διαμορφώνει μια μοντέρνα, αστυνομικού τύπου περιπέτεια, με στοιχεία κινηματογραφικής δράσης –που δικαιολογούν ίσως και κάποιες υπερβολές στη διαχείριση καταστάσεων–, με χιούμορ και στοιχεία μεταφυσικά. Στην πλοκή ενσωματώνονται διεφθαρμένα κυκλώματα, ακροδεξιές οργανώσεις στον χώρο του σχολείου, διακίνηση ναρκωτικών, απαγωγές κ.ά. Όλα τα παραπάνω καθιστούν πυκνή και απαιτητική την αφήγηση των γεγονότων. Δημιουργούν την κατάλληλη ατμόσφαιρα για το είδος και κάνουν το βιβλίο ελκυστικό για τους εφήβους, θίγοντας θέματα που τους απασχολούν χωρίς την αίσθηση της απαισιοδοξίας και της παραίτησης. Παρά το γεγονός πως το βιβλίο αποτελεί συνέχεια προηγούμενου βιβλίου, μπορεί να σταθεί και αυτόνομα, χωρίς να κουράζει αφηγηματικά. Στα δυνατά του σημεία, επίσης, περιλαμβάνεται η ολοκληρωμένη ανάπτυξη πολλών χαρακτήρων-ηρώων, που ο καθένας έχει ξεχωριστή συμβολή στην εξέλιξη της ιστορίας. (Ε.Κ.Β.)

Ο Γιώργος Δάντης πέρασε όλο το καλοκαίρι μόνος του, σε μια ερημική παραλία, προσπαθώντας να ξανασταθεί στα πόδια του. Δεν μπορεί να καταλάβει πώς έχασε μέσα σε λίγους μήνες τη Ρέα, που δεν έχει σταματήσει να τη λατρεύει, και τον κολλητό του, τον Νικ, που έχει φύγει στο εξωτερικό. Η σχέση του με τους γονείς του πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο και στο σχολείο κινδυνεύει να μείνει από απουσίες ήδη από τον Σεπτέμβρη. Κι ενώ πιστεύει ότι τίποτα χειρότερο δεν μπορεί να του συμβεί, μαθαίνει ότι ένα κορίτσι που κάποτε σήμαινε πολλά γι' αυτόν έχει εξαφανιστεί, ενώ η Ρέα αρχίζει να δείχνει πως ίσως και να θέλει να τον προσεγγίσει ξανά, παρότι εμφανίζεται μπροστά του με τον καινούριο της έρωτα... Και κάπου εκεί ανακαλύπτει πως τα Χανιά είναι πιο επικίνδυνα από ποτέ.

Εκείνη τη χρονιά, νομίζω, ήταν το 1979, γεννήθηκα κι εγώ. Η αλήθεια είναι πως δεν μου άρεσε πολύ ο κόσμος όπως ήταν, αλλά έβαλα στοίχημα να τον αλλάξω. «Ίσως αν τον χρωμάτιζα λίγο;» σκέφτηκα. Ξεκίνησα κάνοντας συχνά ταξίδια στα σύννεφα. Από κει ψηλά κοίταζα κάτω με τις ώρες, μετρούσα με τη βελόνα μου, σκιτσάριζα και οραματιζόμουν τον τέλειο πίνακα... τον τέλειο κόσμο. Έπειτα έπρεπε να μάθω να ζωγραφίζω καλά. Σιγά σιγά κατάλαβα πόσο σημαντικά ήταν τα χέρια μου για μένα. Μπορούσα να φτιάξω τα πάντα με αυτά. Μπορούσα να κάνω τον κόσμο όπως ήθελα.

Ο Σωτήρης Τριβιζάς γεννήθηκε στην Κέρκυρα το 1960. Σπούδασε Φιλολογία και δημοσιογραφία στη Θεσσαλονίκη. Έχει γράψει ποιήματα, μελέτες και δοκίμια και έχει μεταφράσει Ιταλούς ποιητές και πεζογράφους. Είναι μέλος της συντακτικής ομάδας του περιοδικού *Πόρφυρας*.

Ίρις Σαμαρτζή (εικονογράφηση)
Σωτήρης Τριβιζάς (συγγραφέας)

Ο μαγικός κόσμος του Φεδερίκο

Ένα παραμύθι βασισμένο στον Λόρκα

Εκδόσεις Διάπλαση

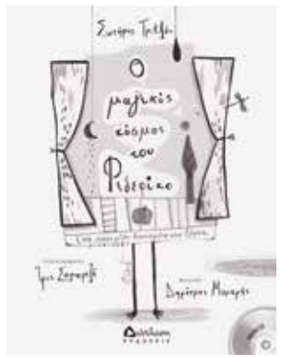

Το βιβλίο *Ο μαγικός κόσμος του Φεδερίκο* αποτελεί ένα ιδιαίτερο βιβλίο, βασισμένο στο έργο του Λόρκα, με μια εξαιρετική εικονογράφηση που αποδίδει το ονειρικό και το περιπετειώδες με ποικιλία χρωμάτων και εικόνων. Το βιβλίο αναπαριστά με ποιητικό ή παραμυθικό τρόπο ένα μέρος της παιδικής ηλικίας του Λόρκα που σχετίζεται με τη ζωή του στο χωριό. Όμορφες εικόνες λόγου που συγκινούν, επιδιώκοντας να εξοικειώσουν το παιδικό κοινό με την ποίηση και τους συνεχείς συμβολισμούς. Το πάντρεμα διαφορετικών λογοτεχνικών ειδών, με τον εγκιβωτισμό ποιημάτων του Λόρκα στην αφήγηση και το δέσιμο με μια εικονογράφηση ονειρική, που λειτουργεί και ως ένα παράλληλο κείμενο με τις δικές του σημασιοδοτήσεις, το κάνουν ένα πολύ ξεχωριστό βιβλίο. (Ε.Κ.Β.)

Μια μέρα του καλοκαιριού ο μικρός Φεδερίκο το σκάει από το πατρικό του σπίτι, περιπλανιέται στους κάμπους και στα λιβάδια της Ανδαλουσίας κι έρχεται αντιμέτωπος με ένα σωρό παράξενες περιπέτειες...
Ένα παραμύθι εμπνευσμένο από τη ζωή και το έργο του μεγάλου Ισπανού ποιητή Φεδερίκο Γκαρθία Λόρκα, που μας ταξιδεύει στον μαγικό κόσμο των παιδικών του χρόνων.

Η Κατερίνα Σέρβη γεννήθηκε το 1966 στην Αθήνα και σπούδασε Αρχαιολογία στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μετά τις σπουδές της εργάστηκε για ένα διάστημα στο Υπουργείο Πολιτισμού και, στη συνέχεια, σε μια σειρά από διαφημιστικές εταιρίες, στο δημιουργικό τους τμήμα. Από το 2004 δουλεύει ως ανεξάρτητη κειμενογράφος, συγγραφέας και μεταφράστρια. Από το 2015, που ολοκλήρωσε το μεταπτυχιακό της στο Τμήμα Μουσειακών Σπουδών, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, συνεργάζεται με μουσεία, επιστημονικά ιδρύματα και άλλους πολιτιστικούς φορείς, ως συγγραφέας κειμένων πολιτιστικού περιεχομένου, για πρακτικές εφαρμογές και ερευνητικούς σκοπούς.

Κατερίνα Σέρβη

Στη μάχη του Μαραθώνα

Εκδόσεις Πατάκη

Το βιβλίο *Στη μάχη του Μαραθώνα* της Κατερίνας Σέρβη είναι ένα graphic novel που επιχειρεί να φέρει τον νεαρό αναγνώστη κοντά στην ιστορία με τρόπο ζωντανό, άμεσο και διαφορετικό από τα συνηθισμένα βιβλία ιστορίας. Με το εύρημα των μυθοπλαστικών χαρακτήρων των παιδιών ανιχνευτών, τα οποία βρίσκονται στο πλευρό των ιστορικών προσωπικοτήτων, ο αναγνώστης βρίσκεται παρών στα ίδια τα γεγονότα, παρακολουθεί τη μάχη σαν να ήταν εκεί, ενώ μέσα από τους διαλόγους πληροφορείται για τα ιστορικά γεγονότα που προηγήθηκαν της μάχης και οδήγησαν σε αυτήν. Το βιβλίο φωτίζει θέματα όπως το θάρρος, η ανδρεία, αλλά και τα ανθρώπινα συναισθήματα των ηρώων όπως ο φόβος, ενώ ταυτόχρονα γίνονται σχόλια για την κοινωνική ζωή (π.χ. τη θέση της γυναίκας) και δίνονται στοιχεία της διαφορετικής οπτικής των δύο αντιπάλων σε έναν πόλεμο. Το χιούμορ και οι αναχρονισμοί –που κάνουν την Ιστορία πιο ζωντανή και οικεία– καθώς και οι αναφορές στο έργο του Αριστοφάνη συμπληρώνουν τον αφηγηματικό χαρακτήρα του κειμένου. Το βιβλίο καθορίζεται από τις εικόνες του Θανάση Πέτρου, οι οποίες χωρίς εικαστικές φλυαρίες αποδίδουν συναισθήματα, γεγονότα και όλη την ατμόσφαιρα της εποχής. Ακόμη ένα στοιχείο που καθιστά το βιβλίο «ξεχωριστό» είναι το παράρτημα, όπου και πάλι με τη μορφή κόμικ δίνονται αλήθειες και μύθοι για την ιστορία, θίγονται οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει ένας ιστορικός ερευνητής, το θέμα της ύπαρξης αντικειμενικής ιστορικής αλήθειας και η σύγκρουση επιστημονικών απόψεων των ιστορικών για ένα ζήτημα. Επίσης αναφορά γίνεται στον Ηρόδοτο και το έργο του, ενώ ίσως για πρώτη φορά σε ένα βιβλίο για παιδιά η συγγραφέας διερωτάται αν τελικά υπάρχει απάντηση στο μεγάλο ερώτημα της ιστορίας: «Τι θα είχε συμβεί αν...». Μια εναλλακτική, πολύ ενδιαφέρουσα πρόταση μελέτης της ιστορίας. (Ε.Κ.Β.)

Νέο Επίπεδο

Περιοδική έκδοση

Η αρχική ονομασία του περιοδικού ήταν *Επίπεδο. Εφημερίδα ποίησης νέου πνεύματος*, υπό τη διεύθυνση του Μιχάλη Κατσαρού και του Γιάννη Στεφανάκι. Το *Επίπεδο* ήταν μια εφημερίδα λόγου και τέχνης. Κυκλοφόρησαν δύο τεύχη, τον Δεκέμβριο 1980 και τον Ιανουάριο του 1981.
Μεσολάβησε ένα διάστημα οκτώ χρόνων και το *Επίπεδο* επανακυκλοφόρησε ως *Νέο Επίπεδο. Τρίμηνο Δελτίο ποίησης και τέχνης*, Περίοδος δεύτερη, τεύχος 1, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 1989.
Στόχος του περιοδικού ήταν και είναι η παρέμβαση, μέσω των κειμένων και του εικαστικού περιεχομένου του, στα γράμματα και τις τέχνες. Δημοσιεύτηκαν ποιήματα, έγιναν αφιερώματα στο έργο πολλών ποιητών αλλά και ανθρώπων της τέχνης γενικότερα.
Το 2003 κυκλοφορεί το πρώτο συλλεκτικό τεύχος ενός νέου περιοδικού, με τον τίτλο *Τεχνοπαίγνιον*, μια έκδοση του περιοδικού *Νέο Επίπεδο*, με αυθεντικά αριθμημένα χαρακτικά. Το 2012, με συνδιευθυντή τον ποιητή Κώστα Ριζάκη, συνεχίζεται η τρίτη περίοδος, ενώ από το 2014 εγκαινιάζεται η τέταρτη περίοδος, με τον λογότυπο *Η διαρκής ποίηση στη ζωή*.

Τιμητικές Διακρίσεις σε Περιοδικά 2016

Δίοδος

Περιοδική έκδοση

Το περιοδικό *Δίοδος 66100* βγαίνει στη Δράμα και βρίσκεται στη δεύτερη φάση έκδοσής του. Στην πρώτη φάση (4 τεύχη) το εξέδιδε η δημοτική επιχείρηση του Δήμου Δράμας, και στη δεύτερη (9 τεύχη) εκδίδεται, διανέμεται και χρηματοδοτείται από την Εταιρεία Raycap (Ρέικαπ), που εδρεύει στη Δράμα και ανήκει στον Κώστα Αποστολίδη.
Φιλοξενεί λογοτεχνικά κείμενα, πεζά και ποιήματα, ιστορικά κείμενα για την περιοχή της Ανατολικής Μακεδονίας, παρουσιάζει ζωγράφους και φωτογράφους. Φιλοξενεί ακόμα αρχιτεκτονικές παρουσιάσεις κτιρίων από τον μακεδονικό χώρο, θεατρικά κείμενα, δοκίμια για τη λογοτεχνία και κριτική βιβλίων.
Οι συνεργάτες είναι συγγραφείς, ζωγράφοι, φωτογράφοι, αρχιτέκτονες από όλη την Ελλάδα, γνωστοί και καταξιωμένοι, ενώ κάποιοι παρουσιάζουν τις πρώτες δουλειές τους στη *Δίοδο*. Το περιοδικό διευθύνει ο Βασίλης Τσιαμπούσης, την επιμέλεια των κειμένων και των φωτογραφιών κάνουν οι Χρίστος Φαράκλας, Κώστας Βιδάκης και Δημήτρης Σφακιανάκης, ενώ στη συντακτική επιτροπή συμμετέχουν Δραμινοί συγγραφείς, φωτογράφοι και άλλοι, ο καθένας με την ιδιότητά του. Θεωρούμε ότι η έκδοση της *Διόδου 66100* αποτελεί ένα επίτευγμα, όχι μόνο γιατί ένα επαρχιακό περιοδικό έχει την ποιότητα της *Διόδου*, αλλά και επειδή αποτελεί ένα project στήριξης μιας συνολικής πολιτιστικής προσπάθειας από μια ιδιωτική επιχείρηση.

ΚΡΑΤΙΚΑ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ 2016

Βραχείες λίστες υποψηφίων

1

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ

Ρέα Γαλανάκη
Η άκρα ταπείνωση
Εκδόσεις Καστανιώτη

Θεόδωρος Γρηγοριάδης
Ζωή μεθόρια
Εκδόσεις Πατάκη

Τάκης Θεοδωρόπουλος
Βερονάλ
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Κάλλια Παπαδάκη
Δενδρίτες
Εκδόσεις Πόλις

Κωνσταντία Σωτηρίου
Η Αϊσέ πάει διακοπές
Εκδόσεις Πατάκη

2

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ–ΝΟΥΒΕΛΑΣ

Γιάννης Ατζακάς
Λίγη φλόγα, πολλή στάχτη
Εκδόσεις Άγρα

Λένα Κιτσοπούλου
Το μάτι του ψαριού
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Έλενα Μαρούτσου
Οι χυδαίες ορχιδέες
Εκδόσεις Κίχλη

Ηλίας Λ. Παπαμόσχος
Η αλεπού της σκάλας και άλλες ιστορίες
Εκδόσεις Κίχλη

Βασιλική Πέτσα
Μόνο το αρνί
Εκδόσεις Πόλις

3

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΟΙΗΣΗΣ

Δημήτρης Αγγελής
Ένα ελάφι δακρύζει πάνω στο κρεβάτι μου
Εκδόσεις Πόλις

Σοφία Κολοτούρου
Η τρίτη γενιά
Εκδόσεις Τυπωθήτω

Λουκάς Κούσουλας
Εν παραβολαίς
Εκδόσεις Τυπωθήτω

Θανάσης Μαρκόπουλος
Χαμηλά ποτάμια
Εκδόσεις Μελάνι

Αριστέα Παπαλεξάνδρου
Μας προσπερνά
Εκδόσεις Κέδρος

4

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΟΚΙΜΙΟΥ–ΚΡΙΤΙΚΗΣ

Γιάγκος Ανδρεάδης
Ο τραγικός καθρέφτης. Αφήγηση και θέατρο την εποχή της κρίσης
Εκδόσεις Ι. Σιδέρης

Γιώργος Αριστηνός
Αφερέγγυοι και πλάνητες. Δοκίμια για τη λογοτεχνία και τον πολιτισμό
Εκδόσεις Κέδρος

Σταύρος Ζουμπουλάκης
Υπό το φως του μυθιστορήματος
Εκδόσεις Πόλις

Γιάννης Κιουρτσάκης
Γυρεύοντας στην εξορία την πατρίδα σου
Εκδόσεις Πατάκη

Νίκος Φωκάς
Η μοναξιά της ποίησης
Εκδόσεις Νεφέλη

5

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΑΡΤΥΡΙΑΣ–ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ–ΧΡΟΝΙΚΟΥ–ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Βασίλης Βασιλικός
Ημερολόγιο Θάσου
Εκδόσεις Gutenberg

Γιώργος Βέης
Παντού. Μαρτυρίες, μεταμορφώσεις
Εκδόσεις Κέδρος

Λολίτα Γεωργίου
Συρία. Χρονικό σε θαμπό καθρέφτη
Εκδόσεις Πατάκη

Ξένια Καλογεροπούλου
Γράμμα στον Κωστή
Εκδόσεις Πατάκη

Γιώργος Χατζηδάκης
«Ω, άγιε αιθέρα...» [Ιστορία της Ελληνικής Ραδιοφωνίας]
Εκδόσεις Polaris

6

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΡΩΤΟ-ΕΜΦΑΝΙΖΟΜΕΝΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Μαρία Αρχιμανδρίτη
Η μοναξιά της καμπύλης
Εκδόσεις Κέδρος

Βασιλεία Γεωργίου
Η έκτη μέρα
Εκδόσεις Γαβριηλίδης

Γιάννης Καμπουράκης
Το φως αναλύεται σε χρώματα
Εκδόσεις Κέδρος

Μαίρη Κλιγκάτση
Πλευρικά
Εκδόσεις Γαβριηλίδης

Χρήστος Κολτσίδας
Τα ορεινά
Εκδόσεις Μελάνι

Κωνσταντίνα Κορρυβάντη
Μυθογονία
Εκδόσεις Μανδραγόρας

7

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΞΕΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Διονύσης Καψάλης
Άμλετ του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ
Εκδόσεις Gutenberg

Ελένη Μπακοπούλου
Το φάντασμα του Αλεξάντρ Βολφ του Γκαϊτό Γκαζντάνοφ
Εκδόσεις Αντίποδες

Μαργαρίτα Ζαχαριάδου
Ομαδικό πορτρέτο με μία κυρία
του Χάινριχ Μπελ
Εκδόσεις Πόλις

Τέο Βότσος
Η μαύρη αράχνη
του Ιερεμία Γκότχελφ
Εκδόσεις Γαβριηλίδης

Βασίλης Πουλάκος
Η εξομολόγηση ενός τέκνου του αιώνα
του Alfred de Musset
Εκδόσεις Printa

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΤΑ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ήρκος Ρ. Αποστολίδης
Στάντης Ρ. Αποστολίδης
Μέγας Αλέξανδρος. Τα αποσπάσματα των αρχαίων ιστορικών κειμένων
Εκδόσεις Gutenberg

Ν. Μ. Σκουτερόπουλος
Φαίδρος του Πλάτωνα
Εκδόσεις Πόλις

Νικόλαος Μπεζαντάκος
Νόννου Πανοπολίτου Διονυσιακά
Εκδόσεις Σύλλογος Προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων

Βασίλης Κάλφας
Φυσικά του Αριστοτέλη
Εκδόσεις Νήσος

ΒΡΑΒΕΙΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΕΡΓΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΕ ΞΕΝΗ ΓΛΩΣΣΑ

Peter Mackridge
Moskov Selim
του Γιώργου Βιζυηνού
Εκδόσεις Αιώρα

Michel Volkovitch
Choix de poèmes του Κωνσταντίνου Καβάφη
Εκδόσεις Αιώρα

Leo Marshall
Mariambas
του Γιάννη Σκαρίμπα
Εκδόσεις University of Birmingham

Anna Zimbone
Un marito di Syros
του Εμμανουήλ Ροΐδη
Εκδόσεις Lussografica

8

ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Σταμάτης Κεσόγλου (συγγρ.)
Η Γη της Λόρνας
Εκδόσεις Πατάκη

Ιωάννα Μπαμπέτα (συγγρ.)
Φωτεινή Τίκκου (εικονογρ.)
Διακοπές στη Βεράντα
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Κώστας Πούλος (συγγρ.)
Σταματίνα Ντούτσουλη (εικονογρ.), *Παππού;*
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Λέλα Στρούτση (συγγρ. και εικονογρ.), *Η (μια και μοναδική) Μαύρη Θρούμπα*
Εκδόσεις Κέδρος

Μαίρη Τσόγκα (συγγρ.)
Βασίλης Γρίβας (εικονογρ.)
Διάβασέ μου κι άλλο
Εκδόσεις Μεταίχμιο

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΦΗΒΙΚΟΥ–ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αγγελική Δαρλάση
Όταν έφυγαν τ' αγάλματα
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Μάγια Δεληβοριά
Ένας άγγελος στο ταβάνι μου
Εκδόσεις Κέδρος

Πολυχρόνης Κουτσάκης
Μια ανάσα μόνο
Εκδόσεις Πατάκη

Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης
Αλάστρα, το βιβλίο των δυο κόσμων
Εκδόσεις Πατάκη

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Κλαίρη Γεωργέλλη (εικονογρ.), Άλισον Φαλκονάκη (συγγρ.), *Αλέξη μη φοβάσαι!*
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Μυρτώ Δεληβοριά (εικονογρ.), Δημήτρης Τσιλινίκος (συγγρ.)
Πιρούνια και μαχαίρια... στα μαχαίρια! και άλλες χιουμοριστικές ιστορίες
Εκδόσεις Πατάκη

Βαγγέλης Παυλίδης (εικονογρ.), Γεωργία Γαλανοπούλου (συγγρ.)
Ο Βόρακας, ο Κόρακας και η Σονάτα της Φανής
Εκδόσεις Πατάκη

Ίρις Σαμαρτζή (εικονογρ.)
Σωτήρης Τριβιζάς (συγγρ.)
Ο μαγικός κόσμος του Φεδερίκο, ένα παραμύθι βασισμένο στον Λόρκα
Εκδόσεις Διάπλαση

Ίρις Σαμαρτζή (εικονογρ.)
Θοδωρής Παπαϊωάννου (συγγρ.), *Απέναντι*
Εκδόσεις Ίκαρος

Σοφία Τουλιάτου (εικονογρ.)
Αντώνης Παπαθεοδούλου (συγγρ.), *Τι κάνει νιάου νιάου στα κεραμίδια;*
Εκδόσεις Παπαδόπουλος

ΒΡΑΒΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΝΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

Μαρία Αγγελίδου
Η ζώνη της Ιππολύτης
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Γιώργος Κατσέλης
Ο θησαυρός του Θεόφιλου
Εκδόσεις Χριστάκη

Αθηνά Μπίνιου
Η κυρά της Αιξωνής
Εκδόσεις Πατάκη

Κώστας Πούλος
Λαβύρινθος και Μινώταυρος
Εκδόσεις Μεταίχμιο

Κατερίνα Σέρβη
Στη μάχη του Μαραθώνα
Εκδόσεις Πατάκη

Κρατικά Βραβεία Συγγραφής Θεατρικού Έργου 2016

Δημήτρης Σδρόλιας (Ιάσονας Σίγμα)

Ένας Στρατιώτης που τον έλεγαν Λαβ (A soldier named Love)

Υποβλήθηκε στον διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Thelonius Monk».

Η επιτροπή επισήμανε ότι οι αρετές του εν λόγω θεατρικού έργου αφορούν τόσο στην πρωτοτυπία του θέματος όσο και στην ανάπτυξη αυτού. Ο συγγραφέας είναι σε θέση να αναδείξει έναν πολιτικό προβληματισμό χωρίς να προσφεύγει στην επικαιρικότητα και χωρίς να περιορίζεται σε ένα στενό πλαίσιο εντοπιότητας. Η επιλογή ενός απροσδιόριστου, δυστοπικού περιβάλλοντος ενισχύει την εμβέλεια του έργου, ενώ και το πλάσιμο των χαρακτήρων, τόσο του κεντρικού πρωταγωνιστή όσο και των δορυφορικών αυτού ρόλων, είναι ευφάνταστο και ολοκληρωμένο. Η κλιμάκωση της δράσης είναι σχεδιασμένη προσεχτικά, κρατώντας σε εγρήγορση το ενδιαφέρον του θεατή. Οι όποιες ανιχνεύσιμες επιρροές στο ύφος γραφής μοιάζουν καλοχωνεμένες, ενώ και η συνομιλία με διαφορετικά ρεύματα και είδη (όπως παραμύθι, αρχαία τραγωδία, «in your face» κ.λ.π.) αποδεικνύεται γόνιμη. Ο συγγραφέας κατορθώνει ακόμα να ξεπεράσει τον κίνδυνο της συναισθηματολογίας και του μελοδραματισμού και να παραδώσει ένα έργο δραματουργικά στέρεο, ικανό να σταθεί σε οποιαδήποτε σύγχρονη θεατρική σκηνή. (Ε.Κ.Β.)

Ο Δημήτρης Σδρόλιας είναι φιλόσοφος και ψυχοοντοαναλυτής, διδάκτορας Φιλοσοφίας και Ψυχανάλυσης στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Ως λογοτέχνης υπογράφει με το καλλιτεχνικό ψευδώνυμο «Ιάσονας Σίγμα». Τα θεατρικά του έργα (βραβευμένα από τα Κρατικά Βραβεία του Υπουργείου Πολιτισμού και την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών) κυκλοφορούν με τίτλο: *Θόρυβος, Έργα 2009-2016* (Οδός Πανός 2016). Οι ποιητικές του συνθέσεις *ΧΡΟΝΟΣΩΜΑ* (Κέδρος 2014, βραχείες λίστες του περιοδικού *Ο Αναγνώστης* 2014) και *Μ.Ε.Μ. Το Σωματίδιο του Έρωτα* (Κάπα εκδοτική 2017) παρουσιάστηκαν και προλογίστηκαν από την Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ. Ποίησή του μελοποιήθηκε και παρουσιάστηκε από τον Ιωάννη Παπαδόπουλο στην Ανώτατη Σχολή Μουσικών Τεχνών του Αμβούργου το 2017. Η διατριβή του *Cogito Mortis. Από τον θάνατο του υποκειμένου στο υποκείμενο του θανάτου* αποτελεί το μανιφέστο του μετα-μεταμοντερνισμού για την Τέχνη, την Επιστήμη, τη Φιλοσοφία και την Ψυχανάλυση (Εκδόσεις Νήσος 2017). Το έργο του *Θόρυβος* παρουσιάστηκε στο Αναλόγιο 2014 στο Θέατρο Τέχνης και το έργο του *Ένας Στρατιώτης που τον έλεγαν Λαβ* θα ανέβει την άνοιξη του 2018 στη Νέα Σκηνή του Εθνικού Θεάτρου.

Χριστίνα Καραβεζύρη (βραβείο)

Η παγωμένη πανοπλία και η συνθήκη στην παγωμένη χώρα

Υποβλήθηκε στον διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Ιούνιος Λάπων».

Πρόκειται για την πιο ολοκληρωμένη δραματουργική προσπάθεια που κατατέθηκε. Η θεματολογία του αντλεί από τα γνωστά μοτίβα των παραμυθιών τα οποία όμως τολμά στο φινάλε να ανατρέψει. Ο λόγος του είναι σύγχρονος, η πλοκή αναπτύσσεται χωρίς κενά και με σφιχτό ρυθμό, γίνεται προσπάθεια να ενταχτούν στην παράσταση νέες τεχνολογίες, ενώ καταφέρνει μέσα από μία ιστορία φαντασίας να θίξει σημερινά στερεότυπα και προκαταλήψεις. Η συγγραφέας διακρίθηκε επίσης για την πολύ καλή σκηνική οικονομία με αποτέλεσμα ένα κείμενο ανοιχτό σε εξέλιξη που έχει τη δυνατότητα να ανέβει άμεσα στη σκηνή. (Ε.Κ.Β.)

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Είναι πτυχιούχος του ΤΕΙ Πειραιά και της Ανώτερης Δραματικής Σχολής του Ωδείου Αθηνών. Από το 1998 εργάσθηκε ως ηθοποιός στο θέατρο. Παράλληλα απασχολήθηκε στον ιδιωτικό τομέα. Το 2014 το έργο της *Νικόλαος Φρεσκάκης ή Παγωμένοι Φούρνοι* επιλέχθηκε και παρουσιάστηκε στο Βιομηχανικό Μουσείο Φωταερίου, στο πλαίσιο του διαγωνισμού θεατρικού μονολόγου. Την ίδια χρονιά το διήγημά της «Άσπρο» δημοσιεύτηκε στο λογοτεχνικό περιοδικό *Μικρό Πεζό* από τις εκδόσεις «Χαραμάδα». Το 2017 παρουσιάστηκε το θεατρικό της έργο *Η Πίσσα* μετά από διαγωνισμό με θέμα «Γκάζι 1984...» στα πλαίσια του αφιερώματος «GR80s – Η Ελλάδα του Ογδόντα στην Τεχνόπολη». Τον Ιούνιο το κείμενό της «Φόβος» συμπεριλήφθηκε με άλλα κείμενα στην παράσταση FEELINGS' STORIES της Ομάδας +Αίσθημα.

Ευγενία Μαραγκού (έπαινος)

Η μάχη της Κασσετίνας

Υποβλήθηκε στον διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Φαιδωνία Ρεμούνδου».

Το έργο διακρίθηκε για το χιούμορ και τη ζωντάνια στον λόγο του και την ενδιαφέρουσα εξέλιξη της βασικής ιδέας. (Ε.Κ.Β.)

Σπούδασε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (Τμήμα Πολιτικών Επιστημών & Διεθνών Σπουδών), στο Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Τμήμα Θεατρικών Σπουδών, Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών) και στην Ανωτέρα Δραματική Σχολή «Θεμέλιο». Ζει και εργάζεται στην Αθήνα ως ηθοποιός και σεναριογράφος. Ως σεναριογράφος έχει συμμετάσχει σε πλήθος ταινιών ντοκιμαντέρ πολιτιστικού, οικολογικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου με προβολή σε διεθνή φεστιβάλ, στη δημόσια και ιδιωτική τηλεόραση. Ως ηθοποιός συμμετέχει σε παραστάσεις σε θέατρα στην Αθήνα και σε ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Έχει γράψει κείμενα για το ραδιόφωνο, ενώ θεατρικά της έργα (για ενήλικες και για παιδιά) έχουν παρουσιαστεί στο θέατρο.

Πάρης Πέτρου (βραβείο)

Καμία ανάγκη ή Πορσελάνινες βουκολικές φιγούρες βόσκουν αμέριμνες

Υποβλήθηκε στον διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Πέτρος Καλαντζής».

Το έργο αποτελεί ένα ευφάνταστο κείμενο από ενδιαφέρουσες σπονδυλωτές ιστορίες. (Ε.Κ.Β.)

Ο Πάρης Πέτρου γεννήθηκε στην Αθήνα το 1983. Σπούδασε Ψυχολογία στην Ελλάδα και στην Αγγλία και εκπόνησε το διδακτορικό του στην Ολλανδία. Παράλληλα έχει παρακολουθήσει μαθήματα υποκριτικής στο Θέατρο των Αλλαγών στην Αθήνα και μαθήματα σκηνοθεσίας στο Κέντρο Τεχνών της Ουτρέχτης (UCK), στην Ολλανδία. Η αγάπη του για το θέατρο ξεκινάει από τα παιδικά του χρόνια. Στο Λύκειο σκηνοθέτησε τη *Φαλακρή Τραγουδίστρια* του Ευγένιου Ιονέσκο και έλαβε βραβείο στους Πανελλήνιους Μαθητικούς Θεατρικούς Αγώνες. Έκτοτε παίζει και σκηνοθετεί θέατρο τακτικά και έχει ιδρύσει δύο διαπολιτισμικές θεατρικές ομάδες στην Ουτρέχτη, το 2010 και το 2017. Το 2012 πρωταγωνίστησε στην παράσταση *Filter* στο πλαίσιο του Fringe Amsterdam Festival. Παράλληλα γράφει θέατρο, διηγήματα και σενάρια. Τον ελκύουν οι καθημερινές κωμικοτραγικές ιστορίες καθώς και το παράλογο. Το 2017, το διήγημά του *Αμφίπτερες* βραβεύτηκε και δημοσιεύτηκε από τις Εκδόσεις Παράξενες Μέρες. Ζει στην Ολλανδία και εργάζεται ως βοηθός καθηγητή Οργανωτικής Ψυχολογίας στο Πανεπιστήμιο του Ρότερνταμ.

Νίκος Δημητρόπουλος (έπαινος)

Οι καλοί λογαριασμοί

Υποβλήθηκε στον διαγωνισμό με το ψευδώνυμο «Νίκος Λαμά».

Το έργο έχει ενδιαφέρον θέμα και ικανοποιητική γνώση της δομής ενός θεατρικού έργου. (Ε.Κ.Β.)

Ο Νίκος Δημητρόπουλος γεννήθηκε στο Μαρούσι. Σπούδασε βιομηχανικό σχεδιασμό, αλλά εγκατέλειψε λίγο πριν πάρει το πτυχίο του. Το 2004 εισήχθη στην Ανωτέρα Σχολή Δραματικής Τέχνης του Θεάτρου Τέχνης Κάρολος Κουν, από όπου αποφοίτησε το 2007. Έχει δουλέψει στο θέατρο, ως ηθοποιός και σκηνοθέτης (ΚΘΒΕ, Θέατρο Τέχνης, Θέατρο Σφενδόνη, Θέατρο του Νέου Κόσμου, Τρίτο Πρόγραμμα της ελληνικής ραδιοφωνίας κ.α.). Διηγήματά του έχουν δημοσιευτεί σε συλλογές, περιοδικά και στο διαδίκτυο.

Επιτροπή Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων 2015
Πρόεδρος: Αλέξης Ζήρας
Αντιπρόεδρος: Γιώργος Ανδρειωμένος
Μέλη: Δημήτρης Καργιώτης
Έλλη Λεμονίδου
Μαρία Σκιαδαρέση
Λίλυ Εξαρχοπούλου
Λίνα Πανταλέων
Νένα Κοκκινάκη
Χαράλαμπος Γιαννακόπουλος

Επιτροπή Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων 2016
Πρόεδρος: Αλέξης Ζήρας
Αντιπρόεδρος: Γιώργος Ανδρειωμένος
Μέλη: Δημήτρης Καργιώτης
Έλλη Λεμονίδου
Μαρία Σκιαδαρέση
Πόλυ Χατζημανωλάκη
Γιάννης Τσίρμπας
Λάμπρος Σκουζάκης
Νένα Κοκκινάκη

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνικής Μετάφρασης 2015-2016
Πρόεδρος: Έρη Σταυροπούλου
Αντιπρόεδρος: Ευαγγελία Σακελλίου
Μέλη: Δημήτρης Κυρτάτας
Κωνσταντίνος Γιαβής
Κωνσταντίνος Παλαιολόγος
Γεράσιμος Ζώρας
Γεωργία Φαρίνου-Μαλαματάρη
Μαργαρίτα Σωτηρίου
Λίλα Κονομάρα

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου 2015
Πρόεδρος: Αλέξης Κυριτσόπουλος
Αντιπρόεδρος: Αναστασία Οικονομίδου
Μέλη: Τασούλα Τσιλιμένη
Γιώργος Θεοχάρης
Νέαρχος Ντάσκας
Ιωάννης Βασιλαράκης
Κατερίνα Δερματά
Αγγελική Γιαννικοπούλου
Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικού Βιβλίου 2016
Πρόεδρος: Αλέξης Κυριτσόπουλος
Αντιπρόεδρος: Αναστασία Οικονομίδου
Μέλη: Τασούλα Τσιλιμένη
Γιώργος Θεοχάρης
Νέαρχος Ντάσκας
Κατερίνα Δερματά
Αγγελική Γιαννικοπούλου
Μένη Κανατσούλη
Χρυσούλα Κουράκη

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου Συγγραφής Θεατρικού Έργου
Πρόεδρος: Νίκος Διαμαντής
Μέλη: Αμαλία Κοντογιάννη
Ρένη Πιττακή
Ανδρέας Φλουράκης
Έρι Κύργια

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου Συγγραφής Θεατρικού Έργου για Παιδιά
Πρόεδρος: Τάκης Τζαμαργιάς
Μαρία Καρανάνου
Μαρία Δημάκη-Ζώρα
Δήμητρα-Βικτωρία Πανάγου
Εδουάρδος-Δημήτριος Γεωργίου

Επιτροπή Κρατικού Βραβείου για Νέους Θεατρικούς Συγγραφείς
Πρόεδρος: Αντώνης Αντωνίου
Λεία Βιτάλη
Έλενα Πέγκα
Λίλλυ Μελεμέ
Ιωάννης Καλαβριανός

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Γενική Διεύθυνση Σύγχρονου Πολιτισμού
Διεύθυνση Γραμμάτων
Διεύθυνση Παραστατικών Τεχνών
και Κινηματογράφου

www.culture.gr